

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 28.11.2017 № 24-1

ЗВІТ

про результати фінансового аудиту Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС"

Київ 2017

ЗМІСТ

СПИСОК АБРЕВІАТУР	3
ПРЕАМБУЛА	4
1. РЕАГУВАННЯ НА РІШЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ, ПРИЙНЯТЕ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС"	6
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА, ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ І БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ	8
2.1. <i>Характеристика об'єкта аудиту</i>	8
2.2. <i>Аналіз облікової політики об'єкта аудиту</i>	10
2.3. <i>Стан дотримання вимог щодо складання і структури річної фінансової та бюджетної звітності</i>	11
2.4. <i>Стан організації внутрішнього контролю</i>	12
2.5. <i>Розподіл відповідальності керівництва об'єкта контролю та органу контролю</i>	15
2.6. <i>Резюме аудиторського висновку</i>	16
3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	16
3.1. <i>Незавершені капітальні інвестиції</i>	16
3.2. <i>Основні засоби</i>	18
3.3. <i>Нематеріальні активи</i>	20
3.4. <i>Запаси</i>	21
3.5. <i>Дебіторська заборгованість</i>	24
3.6. <i>Грошові кошти</i>	27
3.7. <i>Кредиторська заборгованість</i>	29
3.8. <i>Розрахунки з підзвітними особами і за одержаними авансами</i>	30
3.9. <i>Розрахунки за виплатами працівникам</i>	31
3.10. <i>Власний капітал</i>	35
3.11. <i>Позабалансові рахунки</i>	36
3.12. <i>Цільове фінансування</i>	38
4. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ	39
ВИСНОВКИ	41
ПРОПОЗИЦІЇ	42
ДОДАТОК	44

СПИСОК АБРЕВІАТУР

ДАЗВ	Державне агентство України з управління зоною відчуження
МТД	міжнародна технічна допомога
НБК	новий безпечний конфайнмент
П(С)БО	положення (стандарт) бухгалтерського обліку
СВЯП-2	сховище відпрацьованого ядерного палива № 2

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: План роботи Рахункової палати на II півріччя 2017 року.

Мета аудиту: перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" (далі – ДСП ЧАЕС, Підприємство) в частині, зокрема, надходжень і витрат бюджету, а також встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів та дотримання вимог законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами.

Предмет аудиту:

- фінансова та бюджетна звітність ДСП ЧАЕС за 2016 рік;
- законодавчі, нормативно-правові та розпорядчі акти, які стосуються діяльності ДСП ЧАЕС;
- облікова політика Підприємства;
- система внутрішнього контролю ДСП ЧАЕС;
- внутрішнє середовище контролю (*структура Підприємства, розподіл обов'язків та повноважень, правила і процедури управління трудовими, фінансовими, матеріальними ресурсами тощо*);
- автоматизовані системи ведення бухгалтерського обліку та формування звітності;
- планові документи щодо обсягів і напрямів використання бюджетних коштів;
- господарські операції та первинні документи бухгалтерського обліку, які підтверджують їх здійснення;
- договори, укладені ДСП ЧАЕС;
- дані та документи бухгалтерського обліку, "Головна книга", реєстри синтетичного та аналітичного обліку;
- процедури здійснення закупівель товарів, робіт і послуг;
- статистичні дані, інша інформація та матеріали, які характеризують стан використання коштів ДСП ЧАЕС;
- управлінські рішення, пов'язані, зокрема, з питаннями господарської діяльності ДСП ЧАЕС.

Об'єкт аудиту: Державне спеціалізоване підприємство "Чорнобильська АЕС".

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

часові: 2016 рік;

територіальні: м. Славутич (Київська область).

Критерії оцінки, застосовані під час аудиту:

- *достовірність* – інформація, відображена у фінансовій та бюджетній звітності, зокрема щодо надходжень і витрат бюджету, повинна бути достовірною та підтверджуватися первинними документами, не містити викривлень;
- *повнота* – фінансова та бюджетна звітності повинні містити інформацію про всі здійснені господарські операції, відображені в бухгалтерському обліку;

- *відповідність* – дані фінансової та бюджетної звітності повинні відповідати аналогічним даним бухгалтерського обліку та звітності органів Державної казначейської служби України;

- *законність* – здійснення операцій з бюджетними коштами відбувалось із дотриманням норм чинного законодавства;

- *цільове використання коштів* – кошти державного бюджету використані на цілі, визначені в Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" і здійснення заходів щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 234, та у планах використання бюджетних коштів.

Також під час аудиту було здійснено **тестування тверджень щодо:**

- **класів операцій:**

- *настання* – відображені в бухгалтерському обліку господарські операції та події відбулися і дійсно стосуються ДСП ЧАЕС;

- *повнота* – усі господарські операції, які мали бути відображені в бухгалтерському обліку, дійсно були обліковані;

- *точність* – суми господарських операцій правильно відображені в бухгалтерському обліку;

- *закриття періоду* – господарські операції обліковані у належному обліковому періоді;

- *класифікація* – господарські операції обліковані на належних рахунках;

- **залишків на кінець звітного періоду:**

- *повнота* – у бухгалтерському обліку відображені всі активи, зобов'язання та власний капітал, які повинні бути обліковані;

- *існування* – активи та зобов'язання дійсно існують;

- *оцінка* – активи, зобов'язання та власний капітал відображені у звітності у належних сумах;

- *права та зобов'язання* – ДСП ЧАЕС має або контролює права на активи, а зобов'язання є його обов'язком;

- **подання та розкриття інформації:**

- *повнота* – у фінансовій та бюджетній звітності розкрито всю необхідну інформацію;

- *настання* – відображені у фінансовій та бюджетній звітності господарські операції, дані та інформація дійсно мали місце (відбулися) і пов'язані з ДСП ЧАЕС;

- *точність та оцінка* – фінансова та інша інформація розкрита достовірно і в належних сумах;

- *класифікація та зрозумілість* – фінансова інформація належно подана, а розкриття інформації чітко сформульоване.

Обсяг і зміст аудиторських процедур: попереднє вивчення об'єкта аудиту та його внутрішнього середовища контролю, зокрема стану внутрішнього контролю, дало змогу контрольній групі визначити і оцінити можливі ризики суттєвих викривлень, у тому числі в результаті шахрайства та помилок, допущених при складанні фінансової і бюджетної звітності.

Ідентифіковані ризики викривлень наведені в додатку.

Визначення рівня суттєвості: рівень суттєвості для оцінки виявлених порушень і відхилень фінансових показників встановлено з урахуванням того факту, що ДСП ЧАЕС засноване на державній власності, щороку одержує цільове бюджетне фінансування, а також є одержувачем технічної допомоги від іноземних донорів. Так, зокрема, **суттєвість для фінансової звітності** встановлено на рівні 1,0 відс. валюти балансу (31 397 004,0 тис. грн), що становить **313 970,0 тис. гривень**. Для **бюджетної звітності** суттєвість визначено на рівні 1 відс. касових видатків (888 441,4 тис. грн), що становить **8 884,4 тис. гривень**. Враховуючи існуючий ризик невиявлення помилок та, як наслідок, можливість надання неправильного аудиторського висновку, при розрахунках розміру вибірок контрольною групою була застосована суттєвість виконання, зокрема:

- для фінансової звітності – 226 843,3 тис. грн;
- для бюджетної звітності – 6 419,0 тис. гривень.

Також слід зазначити, що в аудиті **суттєвими за природою** (незалежно від суми виявлених викривлень чи відхилень) вважаються випадки шахрайства, нецільового використання бюджетних коштів, а також перевищення касових видатків сум, затверджених для ДСП ЧАЕС у планах використання бюджетних коштів.

Методи та прийоми виконання аудиторських процедур: з метою одержання надійних аудиторських доказів щодо значень показників, відображених у фінансовій і бюджетній звітності, під час аудиту застосовувалися такі аудиторські процедури: тестування наявності та ефективності функціонування засобів внутрішнього контролю, тестування господарських операцій, а також здійснення аналітичних процедур і процедур по суті. З аналітичних процедур застосовано перевірку, підрахунок, повторне обчислення, звірку, оцінку, опитування, порівняння, спостереження, тестування, узагальнення, обстеження. Аудит також включав оцінку загального представлення фінансової і бюджетної звітності.

Аудит проведено вибіркоким методом із застосуванням аудиторських процедур, які враховували ідентифіковані ризики.

За результатами здійсненого контрольного заходу складено та підписано акт про результати аудиту на Державному спеціалізованому підприємстві "Чорнобильська АЕС".

1. РЕАГУВАННЯ НА РІШЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ, ПРИЙНЯТЕ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС"

Попередній фінансовий аудит ДСП ЧАЕС проведено Рахунковою палатою у 2015 році щодо фінансової і бюджетної звітності **за 2014 рік**, звіт про результати аудиту затверджено рішенням Рахункової палати від 15.12.2015 № 11-2. На виконання цього рішення про результати аудиту поінформовано **Верховну Раду України** (лист від 30.12.2015 № 03-2667). Рішення Рахункової палати надіслано **Кабінету Міністрів України** (лист від 30.12.2015 № 03-2669) та **ДАЗВ** (лист від

30.12.2015 № 03-2668). Для усунення виявлених недоліків і порушень рішення і звіт надіслано ДСП ЧАЕС (лист від 30.12.2015 № 03-2670).

Інформація про результати аудиту була **розглянута на засіданні Комітету Верховної Ради України** з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, відповідно до рішення якого (від 17.02.2016 № 32/13) Мінприроди, ДАЗВ і ДСП ЧАЕС рекомендовано забезпечити виконання рекомендацій Рахункової палати України, усунути виявлені порушення та недоліки, здійснити заходи з підвищення рівня превентивного і виявляючого контролю, забезпечити повноту та своєчасність прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу під час здійснення господарських операцій і операцій з бюджетними коштами.

Дорученням від 21.01.2016 № 423/1/1-16 **Прем'єр-міністр України** зобов'язав Мінприроди і ДАЗВ розглянути порушені питання, вжити заходів щодо усунення виявлених порушень та про результати поінформувати Рахункову палату і Кабінет Міністрів України.

Мінприроди (лист від 18.02.2016 № 5/1-11/1505-16), **ДАЗВ** (лист від 04.02.2016 № 01-319/1.4.3) і **ДСП ЧАЕС** (лист від 27.01.2016 № 296/57/09-11) **повідомили** Рахункову палату **про розгляд рішення** Рахункової палати і **надіслали копію наказу ДСП ЧАЕС** від 27.01.2016 № 47 **"Про затвердження заходів щодо усунення порушень і недоліків"**, яким, зокрема, зобов'язано головного бухгалтера, фінансового директора, начальника юридичного відділу й інших керівників структурних підрозділів, голів і членів інвентаризаційних комісій забезпечити виконання рекомендацій Рахункової палати¹, а також надавати відділу внутрішнього фінансового аудиту звіти про виконання затверджених заходів із копіями підтверджувальних документів щокварталу до 5 числа місяця, що настає за звітним періодом.

Упродовж 2016 року ДСП ЧАЕС щокварталу інформувало Рахункову палату про **виконання заходів** (листи від 05.04.2016 № 1406/57/09-71, від 04.07.2016 № 2555/57/09-124, від 06.10.2016 № 3820/57/09-184 і від 26.12.2016 № 5033/57-09/222), з метою реалізації яких, зокрема:

- вжито заходів щодо погодження ДАЗВ змін до наказу ДСП ЧАЕС від 21.08.2012 № 587 "Про облікову політику";
- проведено внутрішній аудит окремих статей фінансової звітності ДСП ЧАЕС (висновки затверджено генеральним директором Підприємства). Так, зокрема, аудитом були охоплені питання вибуття (списання) основних засобів, обліку нематеріальних активів, дебіторської заборгованості, розрахунків з підзвітними особами тощо);
- переглянуто та затверджено *"Інструкцію о порядке учета драгоценных металлов, драгоценных камней в составе основных средств, сбора, хранения и подготовки для передачи на перерабатывающие предприятия лома (отходов), содержащих драгоценные металлы и драгоценные камни, получаемые при разборке*

¹ За результатами аудиту було надано **18 рекомендацій** щодо удосконалення й дотримання визначених законодавством і обліковою політикою процедур у частині списання об'єктів державної власності, ведення обліку нематеріальних та необоротних активів, запасів, дебіторської заборгованості, пайового капіталу тощо.

(ликвідації) изношеного обладнання, приборів і других изделий на ГСП ЧАЕС" (35Э-С);

– проведено внутрішній аудит дотримання порядку збирання, зберігання, обліку та здавання відходів і брухту дорогоцінних металів (висновки та рекомендації затверджено наказом ДСП ЧАЕС від 16.02.2016 № 108);

– переглянуто та 25.02.2016 затверджено *Положення про комітет з конкурсних торгів* (104П-С).

Крім того, ДСП ЧАЕС вживалися заходи щодо інвентаризації активів і зобов'язань, оформлення її результатів, обліку основних засобів, нематеріальних активів і власного капіталу, здійснення нарахувань заробітної плати за дні відряджень, що було підтверджено під час аудиту.

ДСП ЧАЕС виконано загалом 17 із 18 рекомендацій, наданих Рахунковою палатою, що сприяло покращенню стану бухгалтерського обліку на Підприємстві. Однак не було впроваджено графіка документообігу і не врегульовано порядку ведення та аналітичного обліку кореспонденції рахунків, у результаті чого в 2016 році при веденні бухгалтерського обліку допускалися помилки, у тому числі й такі, що впливали на достовірність фінансової звітності.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА, ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ І БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Характеристика об'єкта аудиту

ДСП "Чорнобильська АЕС" утворене постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2001 № 399 на виконання Указу Президента України від 25.09.2000 № 1084/2000 "Про заходи, пов'язані з Актом закриття Чорнобильської атомної електростанції" та з метою ефективного управління процесом зняття з експлуатації енергоблоків атомних електростанцій і перетворення об'єкта "Укриття" в екологічно безпечну систему.

При здійсненні діяльності Підприємство керується Статутом Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС", затвердженим наказом ДАЗВ від 21.01.2016 № 4 (Голова – В.В. Петрук).

Згідно зі Статутом, ДСП ЧАЕС:

– є юридичною особою з цільовим бюджетним фінансуванням, засноване на державній власності і підпорядковане ДАЗВ (пункт 3.1);

– має самостійний баланс, розрахунковий, валютний та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням (пункт 3.6);

– несе відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах належного йому майна згідно із законодавством (пункт 3.7);

– веде оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї господарської діяльності відповідно до чинного законодавства (пункт 9.11).

Головними завданнями Підприємства Статутом визначено, зокрема, безпечно зняття з експлуатації першого, другого та третього енергоблоків ЧАЕС; перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему; будівництво

та експлуатація об'єктів інфраструктури, необхідних для виведення ЧАЕС з експлуатації і перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему; участь у координуванні робіт та реалізації міжнародних проектів, пов'язаних із зняттям з експлуатації ЧАЕС і перетворенням об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему тощо.

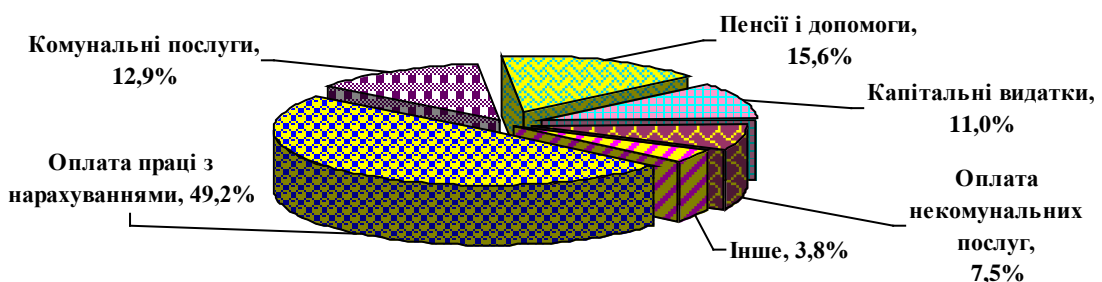
Джерелом формування фінансових ресурсів Підприємства є бюджетне фінансування основних видів діяльності, кошти, одержані від продажу цінних паперів, безоплатні або благодійні внески членів трудового колективу, підприємств, організацій, громадян та інші надходження, не заборонені чинним законодавством (пункт 5.11 Статуту).

Аудитом встановлено, що у **2016 році ДСП ЧАЕС було одержувачем бюджетних коштів за двома бюджетними програмами:** за **КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР"** і за **КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС"**.

Загалом за цими бюджетними програмами ДСП ЧАЕС **передбачено на 2016 рік видатки загального фонду державного бюджету в сумі 889 685,1 тис. грн, касове виконання становило 888 441,4 тис. грн (99,9 відсотка).** Видатки спеціального фонду не передбачалися.

Структуру касових видатків ДСП ЧАЕС у 2016 році за КПКВК 2408040 і КПКВК 2408120 відображає діаграма 1.

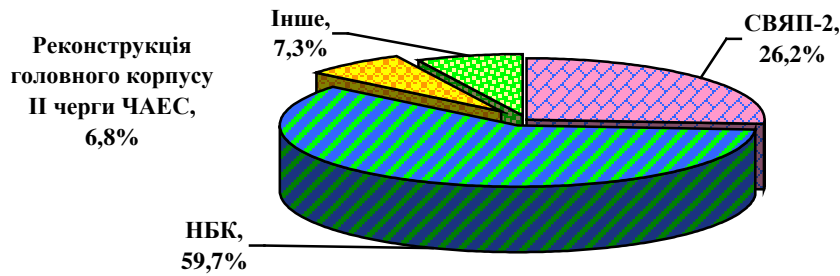
Діаграма 1. Структура касових видатків ДСП ЧАЕС у 2016 році за КПКВК 2408040 і КПКВК 2408120

Слід також зазначити, що ДСП ЧАЕС є одержувачем міжнародної **технічної допомоги** на реалізацію інфраструктурних проектів щодо зняття з експлуатації ЧАЕС і перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему. **Протягом 2016 року до ДСП ЧАЕС надійшло загалом 10 964 255 тис. грн² МТД**, з якої 10 139 240 тис. грн – на капітальні витрати та 825 015 тис. грн – на поточні витрати. Використання МТД за напрямками відображає діаграма 2.

² Дані наведено згідно з *Інформацією про види та вартість міжнародної технічної допомоги та її використання в 2016 році* (додаток 1 до пояснювальної записки до фінансового звіту ДСП ЧАЕС за 2016 рік).

Діаграма 2. Напрями використання МТД у 2016 році

Середньооблікова кількість штатних працівників ДСП ЧАЕС у 2016 році становила **2 441 чол.**, з яких 453 чол. – керівники, 843 чол. – професіонали, 110 чол. – фахівці, 38 чол. – технічні службовці, 997 чол. – робітники.

2.2. Аналіз облікової політики об'єкта аудиту

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання й подання фінансової звітності. Така політика визначається підприємством самостійно за погодженням з власником або уповноваженим ним органом відповідно до установчих документів. При цьому підприємство самостійно обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних³.

У досліджуваному періоді на ДСП ЧАЕС діяла **облікова політика, затверджена наказом** Підприємства від 21.08.2012 № 587, із змінами, внесеними наказом від 10.11.2016 № 783 і погодженими з ДАЗВ (лист від 21.10.2016 № 01-3417/8). Облікова політика з урахуванням вимог відповідних П(С)БО (у тому числі й тих, що почали діяти у 2016 році) визначає принципи і методи, які використовуються Підприємством при обліку основних засобів, необоротних і нематеріальних активів, запасів, капітальних інвестицій, дебіторської заборгованості, цільового фінансування, податків, а також особливості здійснення обліку на позабалансових рахунках.

Відповідно до облікової політики (пункт 1.16), ведення бухгалтерського обліку на ДСП ЧАЕС здійснюється із **застосуванням Плану рахунків** бухгалтерського обліку та **інструкції** про його застосування, затверджених наказом Міністерства фінансів України від **30.11.99 № 291**⁴, і наданням у разі необхідності права головному бухгалтеру вводити додаткові рахунки другого і третього порядку. **Робочі плани рахунків** бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій ДСП ЧАЕС, а також позабалансових рахунків, **затверджено головним бухгалтером Підприємства.**

Слід зазначити, що змінами, внесеними у 2016 році до облікової політики Підприємства (пункт 1.17), **журнально-ордерну форму** ведення бухгалтерського

³ Частина п'ята статті 8 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".

⁴ Зареєстрований у Мін'юсті 21.12.99 за № 892/4185.

обліку змінено на журнальну форму, для чого щомісяця за підписом виконавця та начальника відділу повинні складатися журнали й інші облікові реєстри за формою, передбаченою комп'ютерними програмами, які застосовуються для ведення бухгалтерського обліку та формування звітності (SAP R/3, "Сфера", "М.е.doc тощо). Аудитом встановлено, що в пункті 1.17 облікової політики (зі змінами) міститься помилкове посилання на пункт 1.8 замість необхідного пункту 1.18. При цьому ДСП ЧАЕС не затверджено переліку журналів і реєстрів аналітичного обліку, які застосовуються Підприємством, а також їх змісту (форми)⁵.

Довідково. У разі ведення бухгалтерського обліку за журнальною формою господарські операції відображаються в облікових реєстрах під час надходження первинних документів. При цьому основними реєстрами є журнали, що ведуться за кредитом синтетичних рахунків і дебетом кореспондуючих рахунків. Наприкінці місяця підсумкові дані кредитових оборотів із журналів переносяться до "Головної книги", у якій підраховують обороти за дебетом кожного рахунку.

Отже, загалом ДСП ЧАЕС створено умови, необхідні для належного й правильного ведення бухгалтерського обліку. Водночас з метою забезпечення належного внутрішнього контролю за здійсненням бухгалтерського обліку, який забезпечить складання достовірної звітності, доцільно затвердити перелік і зміст (форми) журналів і реєстрів аналітичного обліку, які застосовуються на Підприємстві.

Рекомендація 1. ДСП ЧАЕС рекомендується затвердити перелік і зміст (форми) журналів і реєстрів аналітичного обліку, що сприятиме належному здійсненню внутрішнього контролю та складанню достовірної звітності.

2.3. Стан дотримання вимог щодо складання і структури річної фінансової та бюджетної звітності

На виконання вимог частин першої і другої статті 11 Закону України від 16.07.99 № 996-XIV "Про бухгалтерський облік та бюджетну звітність в Україні" (далі – Закон № 996) ДСП ЧАЕС складено на підставі даних бухгалтерського обліку фінансову звітність за 2016 рік, яка включає "Баланс" (звіт про фінансовий стан), "Звіт про фінансові результати" (звіт про сукупний дохід), "Звіт про рух грошових коштів", "Звіт про власний капітал" і "Примітки до річної фінансової звітності". Окремі елементи звітності розкрито в пояснювальній записці до фінансового звіту ДСП ЧАЕС за 2016 рік.

Керуючись пунктом 2.11 глави 2⁶ Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509 (далі – Порядок № 44), Підприємство, як одержувач бюджетних коштів, склало і подало до Управління Державної казначейської служби України у м. Славутич бюджетну звітність за

⁵ Типові форми журналів передбачені Методичними рекомендаціями із застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356.

⁶ Зі змінами, що діяли на момент складання річної звітності.

2016 рік, яка містить "Звіт про надходження та використання коштів загального фонду" (форма № 2д за КПКВК 2408040 і за КПКВК 2408120), а також "Звіт про заборгованість за бюджетними коштами" (форма № 7д за загальним фондом за КПКВК 2408040 і за КПКВК 2408120).

Надана для аудиту фінансова та бюджетна звітність **підписана генеральним директором і головним бухгалтером ДСП ЧАЕС**. Форми бюджетної звітності містять також печатки Управління Державної казначейської служби України у м. Славутич з підписом посадової особи, яка їх перевірила й прийняла, що свідчить про те, що вони **складені згідно з вимогами Порядку № 44**.

Проведеним аудитом встановлено, що ДСП ЧАЕС дотримувалося вимог **нормативно-правових актів щодо складання, подання та структури фінансової і бюджетної звітності**. Водночас виявлено ряд випадків **недотримання вимог П(С)БО щодо розкриття в "Примітках до річної фінансової звітності" інформації, яка є суттєвою** (зокрема, П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" (підпункти 6.1 і 6.2), П(С)БО 7 "Основні засоби" (підпункт 36.2), П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" (підпункти 36.2 і 37.4), П(С)БО 9 "Запаси" (пункт 29) та П(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість" (підпункт 13.4).

2.4. Стан організації внутрішнього контролю

Система внутрішнього контролю ДСП ЧАЕС організована як сукупність організаційної структури та політики Підприємства, а також дій його персоналу і в цілому спрямована на мінімізацію ризиків і забезпечення досягнення визначених цілей.

Так, **організаційна структура ДСП ЧАЕС** впорядковує систему прийняття управлінських рішень і рух інформації, а також взаємодію служб, відділів, підрозділів і окремих посадових осіб при провадженні діяльності. Загалом вона **спрямована на:**

- ієрархічність управління, за якої кожен нижчий рівень контролюється вищим і підпорядковується йому;
- приділення достатньої уваги всім функціональним напрямам діяльності шляхом групування функціональних ланок, визначення кількості рівнів управління ними та функціонального керівника;
- розподіл функцій і повноважень, що створює передумови для високої спеціалізації персоналу, який відповідає за здійснення конкретних функцій;
- визначення прав і відповідальності кожного з учасників управлінського процесу.

Управління Підприємством здійснюється генеральним директором за допомогою першого заступника, двох заступників, головного бухгалтера, а також директора технічного (головного інженера), до відання яких належать різні функціональні напрями діяльності ДСП ЧАЕС.

Організаційна політика ДСП ЧАЕС, серед іншого, **полягає в розробленні внутрішніх інструкцій** (затверджено понад 290), які регулюють головні процеси діяльності, є досить деталізованими і **уможливлюють забезпечення ефективного виконання завдань і функцій Підприємства**.

Внутрішні інструкції, зокрема, охоплюють питання, пов'язані з обліком (наприклад, міжнародної технічної допомоги, товарно-матеріальних цінностей), відчуженням майна, здійсненням закупівель, веденням претензійно-позовної роботи, встановленням посадових окладів тощо.

Діяльність структурних підрозділів Підприємства регламентована положеннями, які чітко визначають їх завдання та функції, обов'язки, права і відповідальність персоналу, взаємовідносини з іншими підрозділами ДСП ЧАЕС і сторонніми організаціями, а також враховують вимоги внутрішніх інструкцій.

Визначені в положеннях завдання структурних підрозділів відображені в посадових інструкціях фахівців разом із деталізованими процедурами щодо їх виконання. До посадових інструкцій додано **аркуші (листи) ознайомлення**, у яких підписами відповідальних осіб засвідчено їх обізнаність із документом (змiнами до нього), а також згоду щодо його виконання.

Вибіркове опитування фахівців Підприємства також засвідчило їх обізнаність як із своїми посадовими інструкціями, так і з основними вимогами нормативно-правових актів і внутрішніх інструкцій ДСП ЧАЕС, що стосуються виконуваних ними завдань і обов'язків.

Тестування наявності та ефективності засобів внутрішнього контролю, проведене під час аудиту на прикладі здійснення Підприємством процедури закупівлі паперу, підтвердило наявність на ДСП ЧАЕС **розроблених деталізованих процедур, спроможних забезпечити законне, економне і раціональне використання коштів, а також достатньою мірою запобігти виникненню помилок** під час складання первинних документів і здійснення обліку.

Питання ведення бухгалтерського і податкового обліку, а також складання фінансової, податкової, бюджетної і статистичної звітності визначено одним із головних завдань бухгалтерії.

Діяльність бухгалтерії регламентована Положенням⁷, яким визначено головні завдання, функції та організаційну схему цього структурного підрозділу, відповідно до якої **головному бухгалтеру безпосередньо підпорядковано три заступники**: з методології та зведеної звітності, з обліку розрахунків та капітального будівництва, а також з обліку матеріальних ресурсів та необоротних активів.

Завдання бухгалтерії, відповідно до штатного розпису ДСП ЧАЕС, виконують **48 фахівців**.

Також слід зазначити, що в структурі ДСП ЧАЕС функціонує відділ **внутрішнього фінансового аудиту**, одним із основних завдань якого, відповідно до положення, є **надання керівнику об'єктивних і незалежних висновків і рекомендацій щодо функціонування системи внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності та її вдосконалення, вдосконалення системи управління фінансово-господарською діяльністю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних засобів.**

Це завдання забезпечується шляхом виконання таких функцій, як, зокрема,

⁷ Положення про бухгалтерію затверджене 27.04.2016 генеральним директором Грамоткінім І. І. До 27.04.2016 діяло Положення про бухгалтерію, затверджене 29.09.2011 в. о. генерального директора Сейдою В. О.

виявлення фактів порушень фінансової дисципліни, нанесених збитків; оцінка правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності; оцінка збереженості активів; оцінка цільового та ефективного використання коштів, перевірка своєчасності, достовірності та якості документального оформлення господарських операцій.

Згідно із штатним розписом ДСП ЧАЕС, діяльність відділу забезпечують **п'ятеро фахівців.**

Аналіз наданої до аудиту *інформації щодо результатів проведених у 2016 році планових та позапланових аудиторських заходів* засвідчив, що відділом у 2016 році **проведено 11 планових аудитів**, а також **документальну перевірку результатів демонтажу машинної зали блока № 1 і службове розслідування.**

Оперативність виконання рекомендацій, наданих внутрішніми аудиторами, свідчить про **готовність керівництва та фахівців Підприємства реагувати на виявлені недоліки і помилки.**

Крім того, **Статутом ДСП ЧАЕС передбачено здійснення зовнішнього контролю за окремими сферами діяльності Підприємства.**

Так, зокрема, **функції контролю** за ефективністю використання, збереження та обліком закріпленого за Підприємством майна **покладено на ДАЗВ** (пункт 4.6 Статуту), яке, зокрема, надає згоду на відчуження, передачу, списання і здавання в оренду майна, закріпленого за ним на праві господарського відання (пункт 6.2 Статуту).

Також, відповідно до Положення про Державне агентство України з управління зоною відчуження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2014 № 564, ДАЗВ, зокрема, організовує планово-фінансову роботу на підприємствах, що належать до сфери його управління, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку в установленому законодавством порядку (підпункт третій пункту 5).

Разом з тим проведеним під час аудиту опитуванням **виявлено ризики неефективного функціонування системи внутрішнього контролю, які були враховані** під час тестування засобів контролю, а також відбору елементів вибірки для здійснення аудиторських процедур. Так, зокрема, ДСП ЧАЕС **не застосовується ризико-орієнтований підхід** до здійснення фінансово-господарської діяльності, а також для **цілей бухгалтерського обліку використовуються не пов'язані між собою програмні продукти** (SAP R/3, "Сфера", "М.Е.Дос" інші), що **не передбачає комплексної автоматизації**, у тому числі автоматизованої звірки реєстрів обліку шляхом формування звітів розбіжностей (відхилень), призводить до дублювання окремих процедур і **збільшує ризики невиявлення помилок в обліку.**

Слід також зазначити, що **технічна підтримка та супроводження програмного продукту SAP R/3** (основної програми бухгалтерського обліку, яка застосовується на ДСП ЧАЕС) з часу введення його в експлуатацію (1995 рік) здійснюється власними силами ДСП ЧАЕС, у зв'язку з чим програма **не оновлюється**, а існуючі технічні можливості не відповідають реальним потребам.

Таким чином, створене ДСП ЧАЕС **внутрішнє середовище контролю**, зокрема організаційна структура і політика Підприємства, у цілому є **надійним**

і спроможним мінімізувати ризики та сприяти досягненню визначених цілей. Водночас аналітичний і синтетичний облік ведеться в різних програмах, які автоматизовано не пов'язані між собою, що створює ризик виникнення і невиявлення помилок в обліку, відповідно – викривлення звітності. Отже, необхідне оновлення програмного забезпечення.

Рекомендація 2. ДСП ЧАЕС рекомендується розглянути питання щодо можливості оновлення існуючого програмного забезпечення з метою забезпечення ведення аналітичного і синтетичного обліку в єдиній програмі, яка враховуватиме потреби Підприємства, згідно з нормативними вимогами до ведення бухгалтерського обліку і складання звітності.

2.5. Розподіл відповідальності керівництва об'єкта контролю та органу контролю

Відповідальність керівництва ДСП ЧАЕС за фінансову і бюджетну звітність визначена Законом № 996, Порядком № 44, Статутом Підприємства, а також посадовими інструкціями.

Так, зокрема, частиною третьою статті 8 Закону № 996 визначено, що **відповідальність за організацію бухгалтерського обліку** та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, **несе власник** (власники) або уповноважений орган (посадова особа), **який здійснює керівництво підприємством** відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідно до Статуту ДСП ЧАЕС та інших нормативних документів:

- **генеральний директор і головний бухгалтер несуть персональну відповідальність за недодержання порядку ведення і недостовірність обліку та статистичної звітності** (пункт 7.7 Статуту);

- **головний бухгалтер організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій на підставі надання до бухгалтерії первинних документів** (пункт 2.1.2.3 посадової інструкції).

При цьому **обов'язком головного бухгалтера**, згідно з посадовою інструкцією (пункт 2.1.1), є здійснення керівництва роботою бухгалтерії Підприємства, основні завдання якої полягають у веденні бухгалтерського й податкового обліку, а також у **складанні фінансової звітності з метою надання повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан і результати діяльності підприємства.**

Пунктом 1.16 глави 1 Порядку № 44 (у редакції, що діяла до 31.03.2017) визначено, що **форми звітності і пояснювальні записки підписуються керівниками і головними бухгалтерами**, без підписів яких фінансова та бюджетна звітність вважається недійсною. При цьому **звітність повинна бути достовірною і не містити помилок та перекручень** (пункт 1.2 глави 1).

Також керівництво ДСП ЧАЕС, яке є одержувачем бюджетних коштів, **відповідає за цільове їх використання**, що здійснюється на підставі плану використання бюджетних коштів, який містить розподіл бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі відповідного розпорядника бюджетних коштів (частина шоста статті 22 Бюджетного кодексу України). **Нецільове використання бюджетних**

коштів є порушенням бюджетного законодавства (пункт 24 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України).

При цьому керівництвом Підприємства повинно бути забезпечене **створення надійної системи внутрішнього контролю**, здатної запобігати випадкам шахрайства і недотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами, а також забезпечене складання достовірної фінансової звітності.

Відповідальність аудитора: підготовка та проведення аудиту здійснювалися контрольною групою Рахункової палати відповідно до *Методичних рекомендацій з проведення Рахунковою палатою фінансового аудиту*, затверджених рішенням Рахункової палати від 22.09.2015 № 5-5, а також положень міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю в частині, що не суперечить Конституції та законам України. При цьому на контрольну групу Рахункової палати покладено **відповідальність за одержання під час аудиту доказів, достатніх для надання обґрунтованого аудиторського висновку** щодо правдивості та достовірності фінансової і бюджетної звітності ДСП ЧАЕС.

2.6. Резюме аудиторського висновку

Проведений Рахунковою палатою фінансовий аудит ДСП ЧАЕС виявив окремі недоліки та відхилення, які були допущені Підприємством під час обліку господарських операцій та операцій з бюджетними коштами. Ці порушення та недоліки є суттєвими, але не всеохоплюючими, мають обмежений вплив на фінансову та бюджетну звітність об'єкта аудиту станом на 01.01.2017 і не викривляють інформації про його загальний фінансовий стан. Отримані аудиторські докази є підставою для надання умовно-позитивного висновку.

3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

3.1. Незавершені капітальні інвестиції

Згідно з "Балансом" (рядок 1005), незавершені капітальні інвестиції ДСП ЧАЕС станом на **01.01.2016 – 17 896 942 тис. гривень**. Протягом 2016 року капітальні інвестиції збільшилися в **1,5** разів і станом на **31.12.2016 були 27 089 075 тис. гривень**.

Інформацію про обсяги незавершених капітальних інвестицій ДСП ЧАЕС у 2016 році наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Обсяги незавершених капітальних інвестицій у 2016 році

тис. грн

Капітальні інвестиції за субрахунками	Залишок станом на 01.01.2016	Обороти за період		Залишок станом на 31.12.2016
		дебет	кредит	
Капітальне будівництво (151)	17 797 112	10 108 391	940 644	26 964 859
Придбання (виготовлення) основних засобів (152)	95 052	94 132	70 736	118 448
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів (153)	2 673	5 540	4 094	4 119
Придбання (створення) нематеріальних активів (154)	2 105	575	1 031	1 649
РАЗОМ	17 896 942	10 208 638	1 016 505	27 089 075

Аудит обліку незавершених капітальних інвестицій здійснено із застосуванням вибіркового, а в окремих випадках і суцільного методів. Результати аудиту засвідчили, що:

- **аналітичний облік капітальних інвестицій** (субрахунки 151, 152, 153 і 154) ведеться ДСП ЧАЕС у **регістрах** (реєстрах та оборотних відомостях) **довільної форми**, сформованих бухгалтерською програмою "Сфера" Підприємства. **Перелік і структура (зміст, форма) журналів ДСП ЧАЕС не визначені та не затверджені;**

- перевірені господарські операції щодо **оприбуткування, переміщення, а також списання 89** відібраних елементів загальною вартістю **7 364 215 тис. грн (27 відс.** облікованих на кінець 2016 року) підтверджені **первинними документами** (*актами виконаних робіт, оригіналами прибуткових ордерів, вантажно-митними деклараціями, накладними-вимогами на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, актами на введення в господарський оборот*) і **відображені в аналітичному обліку;**

- **обороты за дебетом і кредитом в аналітичному обліку за субрахунками 152 і 154 не відповідають** даним, відображеним у "Головній книзі", оскільки є меншими, а за 153 – більшими, що, однак, не вплинуло на кінцеве сальдо за цими субрахунками. Причина – синтетичний і аналітичний облік ведеться ДСП ЧАЕС у різних програмах ("Сфера", SAP R/3), дані між якими переносяться **ручним (неавтоматизованим) способом.** У результаті бухгалтерські проводки, здійснені в програмі "Сфера", зокрема коригуючі, неповною мірою вносяться до програми SAP R/3, у якій ведеться синтетичний облік;

- у "Головній книзі" за субрахунками 152 і 153 відображені **кореспондуючі проводки із субрахунком 202 на суму 14 тис. гривень. Водночас облікові записи за субрахунком 202 у "Головній книзі" відсутні;**

- на субрахунку 152 відображено витрати на придбання (безоплатне отримання) **111 найменувань** матеріальних цінностей на загальну суму **2 069 тис. грн, які за своєю вартістю не можуть бути визнані основними засобами,** оскільки їх первісна вартість є меншою за визначену обліковою політикою Підприємства вартісну межу в **6 тис. грн;**

- на субрахунку 153 відображено витрати на придбання (безоплатне отримання) **чотирьох найменувань** матеріальних цінностей на загальну суму **165 тис. грн, які за своєю вартістю не можуть бути визнані необоротними матеріальними активами,** оскільки їх первісна вартість є більшою за визначену обліковою політикою Підприємства вартісну межу в **6 тис. гривень.**

Отже, ДСП ЧАЕС забезпечено достовірне відображення незавершених капітальних інвестицій в "Балансі" (рядок 1005) та "Примітках до річної фінансової звітності" (розділ III "Капітальні інвестиції"). Водночас в окремих випадках не забезпечено узгодженості даних аналітичного і синтетичного обліку внаслідок його ведення Підприємством у різних програмах ("Сфера", SAP R/3) і ручним (неавтоматизованим) перенесенням даних між ними. Крім того, Підприємством під час обліку господарських операцій за субрахунками 152 і 153 допущено випадки недотримання вимог пункту 2.1 облікової політики щодо межі вартості визнання матеріальних активів основними засобами (6 тис. грн), що призвело до неправильного відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій на загальну суму **2 234 тис. грн, однак не вплинуло на фінансову звітність.**

Рекомендація 3. ДСП ЧАЕС рекомендується посилити контроль за належним веденням обліку господарських операцій щодо незавершених капітальних інвестицій, який повинен враховувати принципи облікової політики, визначеної Підприємством, щодо межі вартості визнання матеріальних активів основними засобами (6 тис. гривень).

3.2. Основні засоби

Згідно з "Балансом" (рядок 1010), станом на 01.01.2016 у ДСП ЧАЕС обліковувались основні засоби загальною вартістю **1 753 766 тис. гривень**. Вартість основних засобів станом на **31.12.2016 – 1 668 114 тис. гривень**.

Інформацію про наявність і рух основних засобів, які обліковувались у ДСП ЧАЕС у 2016 році, наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Наявність і рух основних засобів у 2016 році

тис. грн

Групи основних засобів за субрахунками	Залишок станом на 01.01.2016		Надійшло протягом 2016 року	Вибуло за 2016 рік		Нараховано амортизації за 2016 рік	Інші зміни за 2016 рік	Залишок станом на 31.12.2016	
	первісна (переоцінена) вартість	знос		первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої (103)	2 564 199	1 002 075	531	9 518	9 518	75 149	–	2 555 212	1 067 706
Машини і обладнання (104)	979 740	797 958	31 125	3 975	3 974	43 735	10	1 006 900	837 729
Транспортні засоби (105)	14 095	9 152	-	538	524	1 356	–	13 557	9 984
Інструменти, прилади, інвентар (меблі) (106)	39 436	34 566	2 078	138	138	1 608	-10	41 366	36 026
Інші основні засоби (109)	1 015	968	2 076	1	1	187	–	3 090	1 154
Бібліотечні фонди (111)	759	759	19	19	19	19	–	759	759
Малоцінні необоротні матеріальні активи (112)	11 628	11 628	1 246	295	295	1 246	–	12 579	12 579
Тимчасові (нетитульні) споруди (113)	9	9	–	–	–	–	–	9	9
Інвентарна тара (115)	42	42	50	–	–	6	–	92	48
Інші необоротні матеріальні активи (117)	403	403	544	23	23	–	–	924	380
РАЗОМ	3 611 326	1 857 560	37 669	14 507	14 492	123 306	–	3 634 488	1 966 374

➤ Аудит обліку **основних засобів** (субрахунки 103, 104, 105, 106 і 109) проведено вибірковою методом і встановлено, що:

– **аналітичний облік** за вказаними субрахунками вівся в програмі **SAP R/3 за типовою формою ОЗ-6** "Інвентарна картка обліку основних засобів", що містить дані про номер субрахунку, за яким здійснюється облік, інвентарний номер основних засобів, їх найменування, первісну і залишкову вартість, а також накопичену амортизацію;

– дані аналітичного обліку **підтверджуються первинними документами** (актами приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма ОЗ-1), а також **відповідають даним актів** у частині відображення головних характеристик основних засобів, їх первісної і залишкової вартості, інвентарних номерів;

– **відображені** в бухгалтерському обліку **господарські операції** за своїм змістом **відповідають вимогам Інструкції № 291 та П(С)БО 7 "Основні засоби"**, зокрема в частині виокремлення в обліку первісної та залишкової вартості, строку корисного використання і нарахування амортизації;

– в окремих випадках **основні засоби обліковувалися під однаковими інвентарними номерами**. Так, зокрема, під **інвентарним номером 1** (субрахунок 103) обліковується "головний корпус, блок А, 1-й енергоблок" первісною вартістю 50 318 тис. грн, введений в експлуатацію 05.09.77, і "огорожа території СП 1430 (160x2,4)" первісною вартістю 9 тис. грн, введена в експлуатацію 30.08.2008 (субрахунок 113). Так само під **інвентарним номером 167** (субрахунок 103) обліковується "комплекс будівель та споруд майданчика СОС-3" первісною вартістю 1 429 тис. грн, введений в експлуатацію 02.05.90, і "право постійного користування земельною ділянкою 0,5134 га (СОС-3)" первісною вартістю 6 тис. грн, актив введений в експлуатацію 16.02.2015 (субрахунок 122);

– дані аналітичного обліку **повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу"** (рядок 1010) і **розкриті в "Примітках до річної фінансової звітності"** (розділ II "Основні засоби"). Водночас на субрахунках 104 і 106 ДСП ЧАЕС обліковувалися товарно-матеріальні цінності на загальну суму **61 тис. грн, які, відповідно до пункту 2.1 облікової політики, з 01.09.2015 не визнаються основними засобами, оскільки їх вартість не перевищує 6 тис. грн без урахування ПДВ** (25 телефонних апаратів, 2 принтери, 3 пневматичні шліфувальні машини, динамометр, монітор, відеореєстратор, факсимільний апарат, столик, верстат);

– **списання основних засобів, вартість яких була більшою за 10 тис. грн і що мали залишкову вартість, здійснювалося згідно з наказами ДАЗВ.**

➤ Вибірковим методом здійснено аудит обліку **інших необоротних матеріальних активів** (субрахунки 111, 112, 113, 115 і 117) і встановлено, що:

– **аналітичний облік за цими субрахунками вівся в програмі SAP R/3 за типовою формою ОЗ-6 "Інвентарна картка обліку основних засобів"**, що містить дані про номер субрахунку, за яким здійснюється облік, інвентарний номер інших необоротних матеріальних активів, їх найменування, первісну і залишкову вартість, а також накопичену амортизацію;

– дані аналітичного обліку **підтверджуються первинними документами** (актами введення в господарський оборот об'єктів права інтелектуальної власності в складі нематеріальних активів), а також **відповідають даним актів у частині відображення інвентарних номерів інших необоротних матеріальних активів, їх найменувань, первісної і залишкової вартості;**

– **відображені в бухгалтерському обліку господарські операції за своїм змістом відповідають вимогам Інструкції № 291 та П(С)БО 7 "Основні засоби", зокрема в частині виокремлення в обліку первісної та залишкової вартості, строку корисного використання і нарахування зносу інших необоротних матеріальних активів;**

– в окремих випадках **інші необоротні матеріальні активи обліковувалися під однаковими інвентарними номерами** ("огорожа території СП 1430 (160x2,4)" (субрахунок 113) та "головний корпус, блок А, 1-й енергоблок" (субрахунок 103), про що зазначено вище);

– дані аналітичного обліку **повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу"** (рядок 1010) та **розкриті в "Примітках до річної фінансової звітності"** (розділ II "Основні засоби").

Отже, ДСП ЧАЕС забезпечено ведення аналітичного і синтетичного

обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, однак допущено випадки неналежного обліку господарських операцій (субрахунки 104 і 106) на загальну суму 61 тис. грн, які, відповідно до пункту 2.1 облікової політики, не визнаються основними засобами (їх вартість не перевищує 6 тис. грн без урахування ПДВ). Зазначене не вплинуло на показники "Балансу" (рядок 1010) і "Приміток до річної фінансової звітності" (розділ II "Основні засоби"), які достовірно відображені у звітності.

Рекомендація 4. ДСП ЧАЕС рекомендується посилити внутрішній контроль за належним веденням обліку господарських операцій щодо основних засобів, який повинен враховувати принципи облікової політики, визначеної Підприємством, щодо межі вартості визнання матеріальних активів основними засобами (6 тис. гривень).

3.3. Нематеріальні активи

Обліковою політикою ДСП ЧАЕС визначено, що визнання **нематеріальних активів**, їх облік та оцінка здійснюються відповідно до вимог П(С)БО 8 "Нематеріальні активи", амортизація нараховується прямолінійним методом, а ліквідаційна вартість для цілей амортизації приймається рівною нулю.

Узагальнена інформація про наявність і рух нематеріальних активів у 2016 році наведена в табл. 3.

Таблиця 3

Наявність і рух нематеріальних активів у 2016 році

тис. грн

Групи нематеріальних активів за субрахунками	Залишок станом на 01.01.2016		Находження	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок станом на 31.12.2016	
	первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація
Права користування природними ресурсами (субрахунок 121)	9	3	–	–	–	–*	9	3
Права користування майном (субрахунок 122)	50	10	–	–	–	-10	50	–
Авторське право та суміжні з ним права (субрахунок 125)	7 449	5 190	–	–	–	745	7 449	5 935
Інші нематеріальні активи (субрахунок 127)	43 375	15 135	838	1 084	1 083	2 716	43 129	16 768
РАЗОМ	50 883	20 338	838	1 084	1 083	3 451	50 637	22 706

*Обсяг нарахованої у 2016 році амортизації за нематеріальними активами, які обліковувалися на субрахунок 121, становив **783,33** грн, у зв'язку з чим його не відображено у "Примітках до річної фінансової звітності", інформація в яких відображається в тисячах гривень без десяткового знака.

Як видно з табл. 3, нематеріальні активи ДСП ЧАЕС обліковувалися у 2016 році на чотирьох субрахунках: 121, 122, 125 і 127. Нарахована (накопичена) амортизація нематеріальних активів відображалася на субрахунок 133 "Накопичена амортизація нематеріальних активів".

Аудитом встановлено, що **нематеріальні активи не переоцінювалися і відображалися** в регістрах бухгалтерського обліку й фінансовій звітності

за первісною вартістю, яка станом на **01.01.2016** обліковувалася в сумі **50 883 тис. грн**, що підтверджено результатами вибіркової перевірки.

За даними обліку, **накопичена амортизація** нематеріальних активів станом на 01.01.2016 – **20 338 тис. грн** (субрахунок 133). Водночас зазначене вище початкове сальдо містило **10 тис. грн** нарахованої амортизації нематеріальних активів, які обліковувалися за субрахунком 122, що суперечить П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" (пункт 25) і, як наслідок, призвело до завищення на вказану суму в "Балансі" (рядок 1002) початкового сальдо.

У звітному періоді ДСП ЧАЕС з метою виправлення цієї помилки було зменшено суму накопиченої амортизації на **10 тис. грн**, що скоригувало кінцеве сальдо за субрахунком 133, але у "Балансі" за рядком **1002** початкове сальдо залишилося невиправленим.

Первісна вартість необоротних активів, які **надійшли у 2016 році**, становила **838 тис. гривень**. При цьому дані бухгалтерського обліку через **технічні недоліки програмного продукту SAP R/3** неповною мірою розкриваються у сформованих у ньому реєстрах, що створює ризик виявлення персоналом помилок.

Вибуття у 2016 році нематеріальних активів становило **1 084 тис. грн**, що зумовлено зносом нематеріальних активів (1 083 тис. грн) і списанням їх залишкової вартості (1 тис. грн) на інші витрати (субрахунок 976 "Списання необоротних активів").

Обсяг нарахованої амортизації нематеріальних активів у звітному періоді становив **3 451 тис. грн**, що відображено в кореспонденції з дебетом субрахунку 833 "Амортизація нематеріальних активів".

Первісна вартість нематеріальних активів станом на **31.12.2016** обліковувалася в сумі **50 637 тис. грн**, а накопичена амортизація – **22 706 тис. гривень**.

Аудитом підтверджено, що загалом дані аналітичного обліку нематеріальних активів повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу" (рядок 1001) і розкриті в "Примітках до річної фінансової звітності" (розділ I "Нематеріальні активи"). Водночас недоліки в обліку накопиченої амортизації нематеріальних активів вплинули на достовірність відображення в "Балансі" початкового сальдо (рядок 1002) на суму **10 тис. гривень**.

Рекомендація 5. ДСП ЧАЕС рекомендується посилити контроль за дотриманням вимог П(С)БО 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" (затверджене наказом Мінфіну від 28.05.99 № 137, зареєстрованим у Мін'юсті 21.06.99 за № 392/3685), зокрема пунктів 4 і 5, при виправленні помилок в обліку, допущених при складанні фінансової звітності у попередніх роках.

3.4. Запаси

Згідно з "Балансом" (рядок 1100), вартість запасів ДСП ЧАЕС станом на **01.01.2016** становила **1 566 413 тис. грн**, протягом 2016 року збільшилася в **1,7** рази і на **31.12.2016** становила **2 591 399 тис. гривень**.

Інформацію про наявність та рух запасів на ДСП ЧАЕС у 2016 році наведено в табл. 4.

Наявність та рух запасів на ДСП ЧАЕС у 2016 році

тис. грн

Запаси за субрахунками	Залишок на 01.01.2016	Обороти за період		Залишок на 31.12.2016
		дебет	кредит	
Сировина і матеріали (201)	35 885	67 919	45 896	57 907
Паливо (203)	1 259	50 226	49 140	2 345
Тара і тарні матеріали (204)	3 677	2 677	2 677	3 677
Будівельні матеріали (205)	1 496 877	2 749 745	1 782 180	2 464 442
Запасні частини (207)	17 884	30 562	11 080	37 366
Інші матеріали (209)	3 392	6 403	4 880	4 915
Малоцінні і швидкозношувані предмети (220)	7 436	76 537	63 226	20 747
Товари (281)	3,0	0,0	3,0	0,0
РАЗОМ	1 566 413	2 984 069	1 959 082	2 591 399

➤ **Аудит обліку виробничих запасів** здійснено із застосуванням вибіркового, а в окремих випадках і суцільного методів. Результати аудиту засвідчили, що:

– **аналітичний облік виробничих запасів** (субрахунки 201, 203, 204, 205, 207 і 209) ведеться ДСП ЧАЕС у реєстрах (оборотних відомостях) довільної форми, сформованих бухгалтерською програмою Підприємства ("Сфера"). **Перелік і структура (зміст, форма) журналів ДСП ЧАЕС не визначені та не затверджені;**

– перевірені господарські операції щодо **оприбуткування, переміщення, а також списання** 156 відібраних елементів загальною вартістю **462 451 тис. грн (18 відс. облікованих на кінець 2016 року)** підтверджені первинними документами (оригіналами прибуткових ордерів, накладними-вимогами на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, актами на списання) і достовірно відображені в аналітичному обліку;

– **обороты за дебетом і кредитом в аналітичному обліку за субрахунками 201, 203 і 207 не відповідають** даним, відображеним у "Головній книзі". Встановлено, що причиною вказаного є те, що синтетичний і аналітичний облік ведуться ДСП ЧАЕС у різних програмах ("Сфера", SAP R/3), дані між якими переносяться в ручному (неавтоматизованому) режимі. В результаті бухгалтерські проводки, здійснені у програмі "Сфера", зокрема коригуючі, неповною мірою вносяться до програми SAP R/3, в якій ведеться синтетичний облік;

– дані аналітичного обліку за субрахунками 204, 205, 207 і 209 повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу" (рядок 1101) та розкриті в "Примітках до річної фінансової звітності" (розділ VIII "Запаси"). Водночас на субрахунок 201 обліковувалися господарські операції на загальну суму **430 тис. грн, які повинні відображатися на інших субрахунках, зокрема:**

- **поштові марки** на загальну суму **36 тис. грн**, які згідно зі статтею 21 Закону України "Про поштовий зв'язок" є засобом оплати послуг поштового зв'язку. Відповідно до вимог Інструкції № 291 узагальнення інформації про наявність та рух грошових документів у касі підприємства, зокрема поштових марок, повинно вестися на рахунок 33 "Інші кошти". Отже, ДСП ЧАЕС допущено завищення в обліку вартості виробничих запасів на суму **36 тис. грн**, що викривлює дані "Балансу" (рядок 1101);

- **медичні препарати** на загальну суму **117 тис. грн**, трудові книжки та

вкладиші до них на суму 9 тис грн, продукти харчування на загальну суму 268 тис. грн, які не належать до категорії "Виробничі запаси", що не відповідає вимогам Інструкції № 291.

➤ Аудит обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів здійснено вибіркоким методом, результати якого засвідчили, що:

– аналітичний облік за субрахунком 220 ведеться ДСП ЧАЕС у двох регістрах (оборотних відомостях) довільної незатвердженої форми, сформованої програмою "Сфера";

– перевірені господарські операції щодо оприбуткування та переміщення восьми відібраних елементів загальною вартістю 126 тис. грн підтверджені первинними документами (оригіналами прибуткових ордерів, накладними-вимогами на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів) і достовірно відображені в аналітичному обліку;

– обороти за дебетом і кредитом в аналітичному обліку за субрахунком 220 не відповідають даним, відображеним у "Головній книзі". Встановлено, що причиною вказаного є ведення ДСП ЧАЕС синтетичного і аналітичного обліку в різних програмах ("Сфера", SAP R/3), дані між якими переносяться в ручному (неавтоматизованому) режимі;

– залишки за субрахунком 220 на початок і кінець звітного періоду достовірно відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу" (рядок 1101) та розкриті в "Примітках до річної фінансової звітності" (розділ VIII "Запаси").

➤ Здійснений аудит обліку товарів за субрахунком 281 засвідчив, що їх вартість станом на 01.01.2016 (початкове сальдо) становила 3 тис. гривень. Водночас облік відображених на вказаному субрахунку матеріальних цінностей не відповідає вимогам Інструкції № 291, оскільки за критеріями вони належать до категорії "Запасні частини", що призвело до завищення на 3 тис. грн показника "товари" "Балансу" (рядок 1104) на початок звітного періоду.

Виявивши помилку, ДСП ЧАЕС почало обліковувати у 2016 році вказані матеріальні цінності загальною вартістю 3 тис. грн на субрахунку 207 "Запасні частини", що знайшло своє відображення у фінансовій звітності – показник "товари" в "Балансі" (рядок 1104) на кінець звітного періоду відсутній. Водночас залишився невиправленим показник "товари" "Балансу" (рядок 1104) на початок звітного періоду.

Отже, аналітичний облік запасів здійснюється ДСП ЧАЕС в регістрах (оборотних відомостях) довільної незатвердженої форми, сформованих бухгалтерськими програмами Підприємства. В окремих випадках дані аналітичного обліку (обороти за дебетом і кредитом за субрахунками 201, 203, 207 і 220) не відповідають даним синтетичного обліку, що зумовлено їх веденням Підприємством у різних програмах ("Сфера", SAP R/3) шляхом ручного (неавтоматизованого) перенесення даних між ними. При цьому Підприємством допущено випадки обліку на субрахунку 201 господарських операцій на загальну суму 430 тис. грн, які відповідно до вимог Інструкції № 291 мали відобразитися на інших рахунках (субрахунках), чим зумовлено завищення в обліку вартості виробничих запасів на загальну суму 36 тис. грн

та, відповідно, викривлення "Балансу" (рядок 1101) і "Приміток до річної фінансової звітності" (розділ VIII "Запаси"). Крім цього, в "Балансі" ДСП ЧАЕС недостовірно відображено вартість товарів на початок звітного періоду (рядок 1104) в сумі 3 тис. гривень.

Рекомендація 6. З метою забезпечення належного обліку господарських операцій, у тому числі й пов'язаних із запасами, а також недопущення випадків викривлення звітності, ДСП ЧАЕС рекомендується посилити внутрішній контроль за їх веденням у відповідності з вимогами Інструкції № 291. При цьому при виправленні помилок в обліку, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, Підприємству рекомендується чітко дотримуватися вимог П(С)БО 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затвердженого наказом Мініфіну від 28.05.99 № 137 і зареєстрованого в Мін'юсті 21.06.1999 за № 392/3685, зокрема пунктів 4 і 5.

3.5. Дебіторська заборгованість

Згідно з "Балансом" (форма № 1), **дебіторська заборгованість ДСП ЧАЕС станом на 01.01.2016 становила 17 251 тис. грн**, з якої 3 862 тис. грн (22,4 відс.) – довгострокова та 13 389 тис. грн (77,6 відс.) – поточна. Протягом 2016 року вказана заборгованість збільшилась на загальну суму **246 тис. грн і станом на 31.12.2016 становила 17 497 тис. грн**, у тому числі 3 873 тис. грн (22,1 відс.) – довгострокова та 13 624 тис. грн (77,9 відс.) – поточна.

Проведений вибіркоким методом аудит підтвердив відображену в звітності суму дебіторської заборгованості.

➤ Довгострокова дебіторська заборгованість

Первинними документами підтверджено фактичну наявність у ДСП ЧАЕС довгострокової дебіторської заборгованості у сумі **2 000,0 тис. грн**, яка виникла за двома вексями Донецького рудо-ремонтного заводу (серія АА № 1564073 – на 1 000,0 тис. грн та серія АА № 1564074 – на 1 000,0 тис. грн) з терміном настання сплати за ними – за пред'явленням, але не раніше **23.04.2018**. Вказана заборгованість повною мірою відображена в "Головній книзі" (субрахунок 182).

Крім того, договором від 02.11.95 № 772, укладеним з ГУ МВС України щодо дольової участі в будівництві реабілітаційного центру, передбачено подальше право власності ДСП ЧАЕС на відповідну частину реабілітаційного центру, пропорційну вкладеним коштам. За рахунок компенсації коштів, переданих ДСП ЧАЕС як дольова участь за договором, **проводиться реабілітаційне лікування працівників Підприємства**. Наданими до аудиту первинними документами (довідки від 30.09.2015 № 14 і від 10.11.2015 № 15) підтверджено обґрунтованість зменшення у 2016 році дебіторської заборгованості ГУ МВС України, облікованої за субрахунком 183, згідно з якими лікарня з поліклінікою ГУ МВС України в Київській області здійснила лікування семи співробітників і пенсіонерів ДСП ЧАЕС на загальну суму **9,2 тис. гривень**.

Відповідно до пункту 7.17 Колективного договору між представником власника і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації ЧАЕС на 2015–2016 роки (далі – Колективний договір), **працівникам Підприємства у разі необхідності та за наявності фінансової можливості може виділятися безвідсоткова**

позика на дороге лікування. На початку 2016 року довгострокова дебіторська заборгованість за наданими працівникам Підприємства позиками становила 509,2 тис. гривень. Аудит засвідчив, що **протягом 2016 року** ще восьми працівникам надавалися позики, з яких на **довгострокові** було віднесено **210,2 тис. гривень**. При цьому протягом року **178,8 тис. грн** довгострокової заборгованості за позиками було **переведено** Підприємством у **поточну дебіторську заборгованість**⁸ та **11,6 тис. грн** – погашено достроково. У результаті, станом на 31.12.2016, довгострокова дебіторська заборгованість за наданими працівникам позиками становила **529,0 тис. грн**, що повною мірою відображено в "Головній книзі" (субрахунок 183) та у фінансовій звітності.

➤ **Поточна дебіторська заборгованість**

Найбільшу частку поточної дебіторської заборгованості станом на 31.12.2016 становила **заборгованість з розрахунків за претензіями (10 189,6 тис. грн – 74,8 відс.)**, яка обліковувалася за субрахунком 374, з якої: **5 631,7 тис. грн** – заборгованість **ТОВ "ЕКОінвест"** (простий вексель від 04.11.2004 № 3222503499), **2 878,7 тис. грн** – **ПАТ "Краматорський завод металургійного обладнання"** (прості векселі від 21.03.2008 АА № 1563429 і від 21.03.2008 АА № 1563430), **1 043,6 тис. грн** – **ЗАТ "Київський енергетичний союз"** (простий вексель від 21.08.2003 № 65305749713097 на суму 1000,0 тис. грн, а також 43,6 тис. грн штрафних санкцій та інших судових витрат) та **635,6 тис. грн** – **за вісьма іншими дебіторами**. Надані до аудиту й перевірені первинні документи підтвердили наявність і суму облікованої заборгованості.

Довідково. Заборгованість ТОВ "ЕКОінвест", ПАТ "Краматорський завод металургійного обладнання" і ЗАТ "Київський енергетичний союз", щодо якої відкрито виконавчі провадження за переліченими вище вексями, відповідно до протоколу засідання інвентаризаційної комісії з розгляду результатів інвентаризації від 04.11.2015, проведеної на виконання наказу ДСП ЧАЕС від 28.09.2015 № 575, перенесена з субрахунку 182 "Довгострокові векселі одержані" на субрахунок 374 "Розрахунки за претензіями".

Також станом на 31.12.2016 в ДСП ЧАЕС обліковувалась дебіторська заборгованість у сумі **2 401,0 тис. грн (17,6 відс. поточної)** за **розрахунками з вітчизняними покупцями** (субрахунок 361), **серед яких:**

– **ДП НЕК "Укренерго"** – заборгованість у сумі **1 824,4 тис. грн** виникла за актом здавання-приймання виконаних робіт від 31.12.2016 № 90, складеним відповідно до додаткової угоди від 07.12.2015 № 2 до договору від 21.07.2009 № 64/2009/110/01-09 щодо надання послуг із забезпечення технічної можливості передачі (транзиту) електричної енергії, за умовами якої оплата наданих послуг здійснюється щомісячно в розмірі 1 824,4 тис. грн (у т. ч. 304,1 тис. грн ПДВ). Вибірковою перевіркою повноти і своєчасності відображення в обліку первинних документів відхилень не виявлено;

– **ПАТ "Київобленерго"** – заборгованість у сумі **488,6 тис. грн** виникла за договором від 25.12.2009 № 14/2009 щодо надання послуг із "забезпечення можливості передавання транзиту електричної енергії власними технологічними

⁸ Інформацію щодо поточної дебіторської заборгованості за позиками та її погашення наведено далі в Звіті.

електричними мережами приєднання електроустановок користувача". Вибірковою перевіркою повноти і своєчасності відображення в обліку первинних документів відхилень не виявлено;

– **інші 10 дебіторів** – на загальну суму **88,0 тис. гривень**.

Вибірковою перевіркою було охоплено розрахунки ДСП ЧАЕС з одним із **найбільших контрагентів** – СП "Новарка" у складі Vinci Constructio Grads Projets, за яким на кінець 2016 року **не обліковувалась дебіторська заборгованість**. Аудитом встановлено, що протягом 2016 року ДСП ЧАЕС було надано СП "Новарка" **послуг з подачі та забирання вантажних вагонів** за договором від 21.10.2010 № 10-0150-1 на загальну суму 2 082,7 тис. гривень. Перевіркою первинних документів щодо розрахунків із вказаним контрагентом за надані послуги **підтверджено відсутність станом на 31.12.2016 дебіторської заборгованості та наявності кредиторської заборгованості в сумі 105,7 тис. грн, яка повною мірою відображена в "Головній книзі" (субрахунок 681 "Розрахунки по авансам отриманим") та фінансовій звітності**.

Також дебіторська заборгованість на загальну суму **88,0 тис. грн** обліковувалася станом на 31.12.2016 **за договорами оренди**, найбільшими дебіторами за якими були ПрАТ "МТС Україна" (35,5 тис. грн), ПрАТ "Київстар" (18,8 тис. грн) і ТОВ "Лайфселл" (16,1 тис. грн), що повною мірою відображено у звітності.

Дебіторська заборгованість у сумі **586,7 тис. грн (4,3 відс. поточної)** обліковувалася станом на 31.12.2016 **за розрахунками з іншими дебіторами** (субрахунок 377), вибірковою перевіркою первинних документів щодо наявності, обґрунтованості та достовірності якої встановлено, що, із вказаної суми, зокрема:

– **311,8 тис. грн** – заборгованість, яка виникла у зв'язку з поновленням у бухгалтерському обліку заборгованості **НАЕК "Енергоатом"**, безпідставно списаної з обліку раніше.

Довідково. Наказом ДСП ЧАЕС від 24.10.2016 № 744 про заходи щодо усунення порушень та недоліків у бухгалтерському обліку (Додаток про заходи щодо виконання вимог, викладених в пунктах 5, 6 і 8 листа Державної фінансової інспекції від 27.07.2014 № 10-07-14-14/720821/67) зобов'язано здійснити поновлення в обліку дебіторської заборгованості НАЕК "Енергоатом" у сумі 311,8 тис. грн та подати до Господарського суду позов щодо відшкодування вказаною компанією зазначених коштів, отриманих нею за договором від 10.08.2001 № 791/04-НАЕК;

– **209,1 тис. грн** – поточна заборгованість за безвідсотковими позиками, наданими працівникам Підприємства відповідно до пункту 7.17 *Колективного договору*. Станом на 01.01.2016 поточна заборгованість за наданими позиками становила 191,6 тис. гривень. Протягом 2016 року 178,8 тис. грн заборгованості за позиками попередніх років було переведено із довгострокової у поточну. Також Підприємством віднесено до поточної 52,8 тис. грн заборгованості за позиками, наданими у 2016 році. Погашення працівниками позик поточного і попередніх років становило **214,1 тис. грн** у 2016 році та здійснювалось шляхом утримань із заробітної плати.

У ході аудиту також перевірено обґрунтованість відображення ДСП ЧАЕС дебіторської заборгованості в сумі **296,5 тис. грн (2,2 відс. поточної)**, яка утворилась **за розрахунками з відшкодування завданих збитків** (субрахунок 375). Надані до аудиту документи підтверджують відображений в бухгалтерському обліку станом на 31.12.2016 залишок заборгованості двох колишніх працівників, щодо

яких є рішення судів про стягнення на користь ДСП ЧАЕС загальної суми 413,1 гривні. Заборгованість погашається шляхом стягнень за виконавчими листами від 14.06.11 № 1-39/2011 та від 05.10.2011 № 2-378/2011.

Отже, здійснений вибіркоким методом аудит дебіторської заборгованості, відображеної ДСП ЧАЕС станом на 31.12.2016 на рахунках бухгалтерського обліку, підтвердив її наявність, обґрунтованість і достовірність у фінансовій звітності.

3.6. Грошові кошти

За даними "Балансу" (рядок 1165), станом на 31.12.2016 загальна сума грошових коштів та їх еквівалентів, які є складовою оборотних активів ДСП ЧАЕС, становила **2 585 тис. грн (10 відс. оборотних активів)**.

Інформацію про наявність і рух грошей та їх еквівалентів у 2016 році наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Наявність і рух грошей та їх еквівалентів у 2016 році

тис. грн

Групи грошових коштів та їх еквівалентів за субрахунками	Залишок на 01.01.2016	Обороти за період		Залишок на 31.12.2016
		дебет	кредит	
Готівка в національній валюті (301)	0	166	166	0
Поточні рахунки в національній валюті (311)	15	946 830	944 624	2 221
Поточні рахунки в іноземній валюті (312)	0	19 751	19 751	0
Інші рахунки в банку в національній валюті (313)	174	87 731	87 541	364
Спеціальні рахунки в національній валюті (315)	0	4 104	4 104	0
Грошові кошти в дорозі в національній валюті (333)	0	20 855	20 855	0
РАЗОМ	189	1 079 437	1 077 041	2 585

Здійснений аудит грошових коштів засвідчив, що у 2016 році ДСП ЧАЕС користувалося лише готівковими коштами у національній валюті. За даними "Головної книги", залишок готівки в касі станом на 01.01.2016 становив **13,41 гривні**. Протягом року до каси Підприємства надійшло **166 318,96 грн**, виплачено з каси – **166 328,55 грн**, станом на 01.01.2017 залишок коштів у касі становив **3,82 грн**, що підтверджено даними звітів касира та первинними документами (касовими ордерами, відомостями). З огляду на те, що у "Балансі" суми відображаються в тисячах гривень без десяткового знака, у ньому не відображено показника "Готівка" (рядок 1166).

Аудитом встановлено, що:

- із касиром, а також особою, яка виконувала обов'язки касира на період його відсутності, укладено типовий договір про повну матеріальну відповідальність;
- наказом ДСП ЧАЕС від 21.12.2015 № 784 встановлено ліміт залишку готівки в касі у розмірі **820,0 грн** (середньоденні надходження – 821,27 грн), перевіркою дотримання якого порушень не встановлено;
- наказом ДСП ЧАЕС від 30.07.2015 № 437 затверджено склад комісії для проведення інвентаризації каси, якою протягом 2016 року проведено вісім інвентаризацій каси, за результатами яких складено акти. Проведеними

інвентаризаціями надлишків і нестач готівки та грошових документів у касі не виявлено. Недоліків в оформленні результатів інвентаризації не встановлено.

Для проведення безготівкових операцій ДСП ЧАЕС у 2016 році використовувало:

- **15 рахунків у національній валюті** – два реєстраційні рахунки⁹ і чотири небюджетні рахунки, відкриті в управлінні Державної казначейської служби в м. Славутич, які використовувалися ДСП ЧАЕС для надходження виплат, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2001 № 1090 "Про забезпечення додаткових державних гарантій працівникам, які вивільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям з експлуатації Чорнобильської АЕС" (далі – Постанова № 1090), і депонованої заробітної плати, а також дев'ять поточних рахунків, відкритих для проведення господарських операцій в ПАТ КБ "ПриватБанк", АТ "Райфайзен Банк Аваль" та ПАТ "Промінвестбанк";

- **один рахунок в іноземній валюті** – поточний рахунок, відкритий в ПАТ "Промінвестбанк" для проведення розрахунків в іноземній валюті.

Відповідно до виписок з банків на рахунках ДСП ЧАЕС станом на 31.12.2016 було **2 585 тис. грн та 0 євро**, що повною мірою відповідає даним "Головної книги" (субрахунки 311 та 313, а також субрахунок 312) та відображено в "Балансі" (рядок 1167).

Одними із **найбільших надходжень** за рахунками в національній валюті ДСП ЧАЕС були:

– **888 441 тис. грн** – отриманих за бюджетними програмами за КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС" (867 236 тис. грн) і за КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР" (21 205 тис. гривень). **Вибірковим методом¹⁰ здійснено звірку** даних виписок Казначейства (дати проведення операцій та суми надходжень бюджетних коштів) з даними бухгалтерського обліку ДСП ЧАЕС (Журнал за субрахунком 311, "Головна книга"). **Порушень не виявлено;**

– **77 031 тис. грн** – отримані з **фонду соціального страхування** для здійснення виплат із тимчасової втрати працездатності (5 791 тис. грн) та від **Мінсоцполітики** для виплат, передбачених Постановою № 1090 (1 218 тис. грн) та Законом України від 28.02.91 № 796-ХІІ "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (70 022 тис. гривень). Перевіркою правильності відображення вказаних надходжень в бухгалтерському обліку ДСП ЧАЕС **відхилень не встановлено.**

Аудитом також встановлено, що у 2016 році ДСП ЧАЕС **придбано валюти (євро)** на загальну суму **19 751 тис. грн** (еквівалент 697 тис. євро) для **розрахунків із компанією SKODA JS a.s.** за надані послуги з виготовлення, сертифікації і поставки вагона-контейнера для транспортування відпрацьованого ядерного палива

⁹ **Реєстраційні рахунки** використовувалися ДСП ЧАЕС для надходження коштів за бюджетними програмами КПКВК 2408040 і КПКВК 2408120.

¹⁰ Для перевірки взято виписки з рахунків за три місяці (за принципом найбільшої питомої ваги надходжень за бюджетними програмами).

за договором від 12.11.2012 № JS-ОВСН/395/12, на підставі актів № 3.3 від 11.04.2016, № 4 від 29.06.2016, № 5 від 29.06.2016, № 6 від 29.06.2016, № 7 від 29.09.2016 та № 8 від 13.12.2016. Господарські операції щодо купівлі валюти належним чином та повною мірою відображені в бухгалтерському обліку. **Порушень не встановлено.**

Найбільшими видатками, здійсненими із реєстраційних рахунків Підприємства, були видатки за **розрахунками з заробітної плати** (283 412 тис. грн) і **розрахунки з вітчизняними постачальниками** (248 736 тис. гривень). Аудитом **підтверджено узгодженість** даних виписок Казначейства з даними бухгалтерського обліку ("Головної книги", журналів). **Порушень не виявлено.**

Також значна сума коштів (**156 903 тис. грн**) була сплачена у 2016 році ДСП ЧАЕС у процесі здійснення **безготівкових розрахунків з іншими кредиторами**. При цьому найбільша сума (138 612 тис. грн) була перерахована протягом звітного року **управлінню Пенсійного фонду України у м. Славутичі Київської області** (в т. ч. 13 338 тис. грн у рахунок погашення кредиторської заборгованості, облікованої станом на 01.01.2016). Вибірковою звіткою даних виписок Казначейства та банків із даними бухгалтерського обліку ("Головної книги", реєстрів) **порушень не встановлено.**

Отже, здійснений вибіркоким методом аудит засвідчив **обґрунтованість і повноту відображення господарських операцій з грошовими коштами в бухгалтерському обліку та звітності ДСП ЧАЕС.**

3.7. Кредиторська заборгованість

Згідно з "Балансом" (форма № 1), станом на **01.01.2016** за ДСП ЧАЕС обліковувалася **кредиторська заборгованість** в сумі **16 043 тис. гривень**. Протягом 2016 року обсяг кредиторської заборгованості зменшився на загальну суму 15 502 тис. грн і станом на **31.12.2016** становив **541 тис. гривень**.

Аудитом встановлено, що **одним із найбільших кредиторів ДСП ЧАЕС станом на 01.01.2016 було управління Пенсійного фонду України у м. Славутичі Київської області**, за яким обліковувалося **13 338 тис. грн (83 відс.)** кредиторської заборгованості, яка **була погашена у 2016 році¹¹**, що відображено в бухгалтерському обліку та звітності.

Довідково. Відповідно до пункту 2 розділу XV Прикінцевих положень Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та пункту 6 Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України, затвердженої постановою Правління Пенсійного фонду України від 19.12.2003 № 21-1 (зареєстрована в Мін'юсті 16.01.2004 за № 64/8663, передбачено відшкодування підприємствами фактичних витрат Пенсійного фонду України на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах (за Списками № 1, 2)).

Іншим великим кредитором ДСП ЧАЕС станом на 01.01.2016 було **ПП "Промметбуд"**, за яким обліковувалося **1 163 тис. грн** кредиторської

¹¹ Основна сума вказаної заборгованості в сумі **13 327 тис. грн** погашена у вересні 2016 року (платіжне доручення від 26.09.2016 № 2305 з відміткою Казначейства про оплату).

заборгованості. Вказана заборгованість була повністю погашена Підприємством протягом 2016 року.

Станом на 01.01.2017 одним із найбільших кредиторів ДСП ЧАЕС було СП "Новарка" у складі Vinci Constructio Grads Projets, за яким обліковувалося 106 тис. грн (40 відс.) кредиторської заборгованості. Наявність, обґрунтованість, а також достовірність відображеної в бухгалтерському обліку (*субрахунок 681 "Розрахунки по авансам отриманим"*) суми кредиторської заборгованості за вказаним контрагентом повністю підтверджена наданими до аудиту та перевіреними документами.

Отже, здійсненим вибіркоким методом аудитом кредиторської заборгованості ДСП ЧАЕС підтверджено обґрунтованість її значного зменшення у 2016 році (на 15 502 тис. грн), а також наявність і достовірність відображення в обліку та фінансовій звітності станом на 01.01.2017.

3.8. Розрахунки з підзвітними особами і за одержаними авансами

Витрати за розрахунками з підзвітними особами обліковуються ДСП ЧАЕС на субрахунку 372 "Розрахунки з підзвітними особами", на якому станом на 01.01.2016 обліковувалася заборгованість перед підзвітними особами в сумі 5 тис. грн, яка була повністю погашена Підприємством у 2016 році. Крім того, протягом 2016 року Підприємством видано під звіт коштів на суму 227 тис. гривень. У результаті станом на 31.12.2016 заборгованість за вказаними розрахунками була відсутня.

Аудит обліку розрахунків з підзвітними особами здійснено із застосуванням вибіркового, а в окремих випадках і суцільного методів, ним охоплено 38 операцій щодо здійснення ДСП ЧАЕС відшкодування витрат, понесених під час відряджень працівниками Підприємства в 2016 році, на загальну суму 62 тис. гривень.

Усі перевірені операції підтверджуються первинними документами – звітами про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт (*далі – Звіти*) з підкріпленими рахунками на оплату за проживання, квитками тощо. Здійсненою у ході аудиту звіркою облікових даних із даними первинних документів розбіжностей не виявлено, водночас встановлено:

- невиконання у 22 випадках наказу Підприємства про відрядження в частині складання довідки-розрахунку потрібних на відрядження коштів і ознайомлення з нею працівників, які направлялись у відрядження;

- невидачу у 22 випадках авансів на відрядження, як це вимагає пункт 4 розділу I "Загальні положення" Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59, зареєстрованим у Мін'юсті 31.03.98 за № 218/2658;

- недотримання у чотирьох випадках строку подання Звітів, встановленого підпунктом 170.9.2 пункту 170.9 статті 170 Податкового кодексу України, а саме – до закінчення п'ятого банківського дня, що настає за днем, у якому завершено відрядження;

- наявність непослідовної нумерації Звітів;

- затвердження у 18 випадках уповноваженими посадовими особами

Звітів на суми, менші за фактично підтверджені витрати (на найм житлового приміщення). Водночас у ході аудиту виявлено, що **на залишок суми фактично понесених витрат склалися інші Звіти (за номером першого Звіту та з іншою (пізнішою) датою)**, які також затверджувались уповноваженими посадовими особами. Слід зазначити, що до другого Звіту підтверджуючими документами понесених витрат були **дозволи уповноважених посадових осіб на відшкодування перевитрат і копії первинних документів**, зокрема рахунків-фактур за проживання.

Отже, результати проведеного аудиту засвідчили, що ДСП ЧАЕС при здійсненні відшкодування витрат (18 випадків на загальну суму 14 тис. грн), понесених під час відряджень працівниками Підприємства у 2016 році, не було забезпечено дотримання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" (абзац 2 пункту 2), а також Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон¹² (із змінами), зокрема абзацу першого пункту 5 розділу II "Порядок відрядження в межах України". При цьому дані аналітичного обліку за субрахунком 372 "Розрахунки з підзвітними особами" повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу" (рядок 1690 "Інші поточні зобов'язання" за графою "На початок звітного періоду") та "Звіту про фінансові результати ДСП ЧАЕС за 2016 рік" (рядок 2520 розділу III "Елементи операційних витрат").

Рекомендація 7. ДСП ЧАЕС рекомендується посилити контроль за дотриманням вимог законодавства, зокрема, постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" та Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон (затверджена наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59), під час складання працівниками Підприємства звітів про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, а також здійсненням відшкодувань за ними.

3.9. Розрахунки за виплатами працівникам

Відповідно до Звіту про фінансові результати (форма № 2) **витрати на оплату праці ДСП ЧАЕС становили в 2016 році 432 670 тис. гривень.**

Основним джерелом указаних витрат були **кошти державного бюджету (83 відс.)**, зокрема, виділені ДСП ЧАЕС за КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до

¹² Затверджена наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59, зареєстрованим у Мін'юсті 31.03.98 за № 218/2658.

зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС" – **345 491 тис. грн¹³** і за КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР" – **14 844 тис. гривень**. Крім того, на виплати працівникам у 2016 році використано **59 122 тис. грн (14 відс.)** коштів, спрямованих на виконання норм Закону України від 28.02.91 № 796-ХІІ "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" і Постанови № 1090, **7 422 тис. грн (2 відс.)** – за рахунок доходів від господарської діяльності та **5 791 тис. грн (1 відс.)** – за рахунок коштів фонду соціального страхування¹⁴.

У ході аудиту проведено **суцільну звірку даних** розрахунково-платіжних відомостей, журналу та "Головної книги" ДСП ЧАЕС. Також здійснено перевірку узгодженості реєстрів бухгалтерського обліку за операціями з оплати праці і фінансової звітності. **Розбіжностей не виявлено**, разом з тим встановлено, що:

– **дані щодо поточної кредиторської заборгованості** за розрахунками з оплати праці в сумі 1 тис. грн, відображені ДСП ЧАЕС у "Балансі" (Форма № 1, рядок 1630), повною мірою **відповідають даним "Головної книги"** (сальдо за Кт 662).

Довідково. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці в сумі **1,0 тис. грн** обліковується за доплатами, нарахованими за відпрацьований період працівникам, які на момент здійснення таких донарахувань вже звільнилися, та яким не вдалося їх виплатити;

– **відображені в Звіті про фінансові результати показники** "витрати на оплату праці" (рядок 2505) у сумі 432 670 тис. грн, а також "відрахування на соціальні заходи" (рядок 2510) у сумі 90 134 тис. грн **підтверджуються даними "Головної книги"**;

– **показники Звіту про рух грошових коштів**, а саме: "витрачання на оплату праці" (рядок 3105) у сумі 348 158 тис. грн та "відрахування на соціальні заходи" (рядок 3110) у сумі 90 133 тис. грн **теж підтверджуються даними "Головної книги"**.

Довідково. **Різниця в 1 тис. грн** між показником "відрахування на соціальні заходи", відображеним у Звіті про фінансові результати, і аналогічним показником, відображеним у Звіті про рух грошових коштів, пояснюється перенесенням згідно з бухгалтерською довідкою від 01.03.2016 переплати у 2015 році утримань єдиного соціального внеску з заробітної плати працівників ДСП ЧАЕС у рахунок нарахувань цього внеску в 2016 році на фонд оплати праці Підприємства.

Слід зазначити, що дані зведених розрахунково-платіжних відомостей підтверджують суму витрат ДСП ЧАЕС, понесених на оплату праці (432 670 тис. грн), структура яких наведена в табл. 6.

¹³ Сума витрат на оплату праці, здійснених ДСП ЧАЕС за рахунок коштів за КПКВК 2408120 (345 491 тис. грн), а також за КПКВК 2408040 (14 844 тис. грн), є сумою нарахованої заробітної плати.

¹⁴ За рахунок коштів фонду соціального страхування здійснювалась оплата працівникам ДСП ЧАЕС за дні тимчасової непрацездатності.

Структура витрат на оплату праці

Назва виплат	Дебет рахунків	Сума, тис. грн
Посадові оклади (<i>тарифні ставки</i>)	811	168 239
Премії та заохочення, оплата надурочної роботи, роботи в святкові дні, нічний час, надбавка за безперервний стаж, за високу професійну майстерність, за високі досягнення у праці, за особливий характер робіт, інше	812	122 356
Компенсаційні виплати (<i>індексація</i>)	813	113
Оплата відпусток, компенсація невикористаних відпусток	814	35 875
Збережена середня заробітна плата (<i>державні обов'язки, медогляд, навчання, донори, мобілізованим працівникам, учбові відпустки, інше</i>)	815	6 052
Матеріальна допомога на оздоровлення, доплати та оплата відпусток за роботу в зоні відчуження, компенсація невикористаних відпусток при звільненні, доплата за роботу в зоні відчуження, оплата за час перебування у відрядженні, інше	816	74 340
Оплата днів тимчасової непрацездатності за рахунок Підприємства	817	3 781
Вихідна допомога при звільненні, матеріальна допомога, оплата днів тимчасової непрацездатності по догляду за дитиною, по вагітності і пологах, пільговиків – ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС	818	21 309
Резерв оплати відпусток	471	605
РАЗОМ	X	432 670

Оплата праці працівників ДСП ЧАЕС у 2016 році здійснювалася:

– до **01.02.2016** – за **штатним розписом**, затвердженим наказом ДСП ЧАЕС від 29.01.2015 № 48 (зі змінами)¹⁵, відповідно до якого штатна чисельність працівників Підприємства становила **2 578** одиниць, у тому числі: керівників – **460**, професіоналів – **869**, фахівців – **112,5**, технічних службовців – **38**, робітників – **1 098,5**;

– з **01.02.2016** до **31.12.2016** – за **штатним розписом**, затвердженим наказом ДСП ЧАЕС від 12.02.2016 № 92 (зі змінами), відповідно до якого штатна чисельність працівників Підприємства становила **2 579** одиниць, в тому числі: керівників – 463, професіоналів – 868, фахівців – 112,5, технічних службовців – 38, робітників – 1 097,5.

Середньооблікова чисельність штатних працівників ДСП ЧАЕС становила у 2016 році 2 441 одиницю, із загальної кількості якої **46 одиниць** становили працівники, оплата праці яких здійснювалася за рахунок господарської діяльності.

Аудитом встановлено, що організація оплати праці на ДСП ЧАЕС здійснювалася відповідно до статті 5 Закону України "Про оплату праці" на підставі Галузевої угоди, Колективного договору, інших законодавчих і нормативних актів.

Довідково. До перевірки надано *Галузеву угоду* на 2014 – 2015 роки, до якої внесено зміни та продовжено її дію на 2016–2017 роки, що *встановлює мінімальні гарантії та умови оплати праці*, а також *інші взаємні зобов'язання*, які є обов'язковими для застосування під час укладання колективних договорів. Також ДСП ЧАЕС представлено *Колективний договір*, яким *врегульовано соціально-трудові відносини* на ДСП ЧАЕС, встановлено основні норми, принципи і взаємні обов'язки сторін стосовно *врегулювання соціально-економічних і трудових відносин*, надання пільг і компенсацій, *додаткових соціально-економічних гарантій працівникам підприємства та непрацюючим пенсіонерам*.

¹⁵ Вказаний штатний розпис діяв з 01.02.2015.

Аудитом встановлено, що ДСП ЧАЕС **реагувало на зміни у законодавстві**. Так, зокрема, у зв'язку із зростанням мінімальної заробітної плати в 2016 році наказами підприємства від 05.04.2016 № 233 та від 15.11.2016 № 814 було збільшено посадові оклади (тарифні ставки).

Здійсненим аудитом нарахувань заробітної плати було охоплено 13 видів виплат, зокрема: нарахування тарифної ставки, надбавки за безперервний стаж роботи в електроенергетичній галузі, доплати за роботу в зоні відчуження, надбавки за високі досягнення, надбавки за високу професійну майстерність, надбавки за особливий характер роботи, оплати святкових і неробочих днів, оплати за роботу в надурочний час, доплати за роботу в нічний час, доплати за шкідливі та особливо шкідливі умови праці, надбавки за роз'їзний характер роботи, премій, одноразових заохочень.

Також у ході аудиту **перевірено розрахунок середньої заробітної плати для нарахувань виплат, які здійснюються за середнім заробітком** (зокрема, за дні медогляду, короткотермінового навчання, виконання державних обов'язків, донорства, за час відрядження, оплати днів відпусток (основних, додаткових і навчальних), виплати компенсації за невикористані відпустки, вихідної допомоги, матеріальних допомог (на оздоровлення, у зв'язку з важким матеріальним станом, на поховання)), а також нарахування самих виплат.

Перевірка нарахування заробітної плати здійснена вибіркоким методом із застосуванням **простої випадкової вибірки**.

До перевірки надано розрахунково-платіжні відомості, таблиці обліку використання робочого часу, накази та протоколи про встановлення доплат і надбавок, накази про преміювання, відрядження та надання відпусток, листки тимчасової непрацездатності. Аудитом встановлено, що:

- **розрахунково-платіжні відомості** формуються ДСП ЧАЕС у програмі "Сфера" (підсистема "Управління персоналом та розрахунок заробітної плати"). Сформовані дані заносяться працівниками бухгалтерії неавтоматизованим способом в програму HR системи SAP R/3 за рахунками бухгалтерського обліку;

- **табелі обліку використання робочого часу** підписані табельником, керівником структурного підрозділу, старшим інспектором відділу кадрів і економістом відділу організації праці та заробітної плати;

- у 2016 році працівникам щомісячно **виплачувались премії базова і з фонду керівників** структурних підрозділів (окрім січня, травня та грудня);

- **накази про визначення обсягу преміювання** (у відсотках) та щодо преміювання працівників видавалися в ДСП ЧАЕС щомісячно;

- **відомості про нарахування премії** підписані керівниками відповідних структурних підрозділів, начальником відділу організації праці та заробітної плати і представником профспілки.

Відхилень від встановлених вимог нормативно-правових актів та внутрішніх інструкцій ДСП ЧАЕС **не виявлено**. Також не встановлено порушень у розрахункових відомостях щодо нарахувань заробітної плати та утримань із неї.

Аудитом встановлено, що черговість надання в 2016 році щорічних і додаткових відпусток визначено **графіками відпусток**, затвердженими в розрізі

структурних підрозділів заступником генерального директора. **З метою забезпечення оплати відпусток на ДСП ЧАЕС створено резерв у сумі 738 тис. грн (605 тис. грн – на оплату відпусток та 133 тис. грн – на розрахунки із соціального страхування), який обліковувався на субрахунку 471 "Забезпечення виплат відпусток".** Протягом 2016 року використано резерв відпусток у сумі 619 тис. грн, з яких на оплату відпусток – 507 тис. грн, та відраховано на соціальне страхування 112 тис. гривень.

Аналітичний облік розрахунків за заробітною платою, неотриманою з каси підприємства в установленій для виплати термін (розрахунки з депонентами), ведеться на ДСП ЧАЕС в реєстрі депонованої заробітної плати. За субрахунком 662 "Розрахунки з депонентами" відображено депоновану заробітну плату в сумі 6 тис. грн, з якої виплачено – 5 тис. гривень.

Вибірковою перевіркою також охоплено **нарахування ДСП ЧАЕС у 2016 році сум податку на доходи фізичних осіб¹⁶**. Здійснений перерахунок сум вказаного податку **не виявив відхилень** із сумами, нарахованими Підприємством та відображеними у розрахунково-платіжних відомостях.

Отже, здійсненим вибіркоким методом аудитом підтверджено **обґрунтованість й правильність нарахованих ДСП ЧАЕС виплат працівникам у сумі 432 670 тис. грн, а також повноту їх відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності – "Балансі", "Звіті про фінансові результати" і "Звіті про рух грошових коштів".**

3.10. Власний капітал

Власний капітал – це частина активів ДСП ЧАЕС, що залишається після вирахування його зобов'язань. Інформацію щодо власного капіталу ДСП ЧАЕС наведено в табл. 7.

Таблиця 7

Власний капітал ДСП ЧАЕС у 2016 році

тис. грн

Найменування показника	Залишок станом на 01.01.2016	Обороти за період:		Залишок станом на 31.12.2016
		збільшення	зменшення	
Статутний капітал (субрахунок 401)	645 350	–	–	645 350
Інший капітал у дооцінках (субрахунок 414)	628	–	–	628
Безоплатно одержані необоротні активи (субрахунок 424)	2 648	–	-297	2 351
Прибуток нерозподілений (субрахунок 441)	2	–	–	2
Непокриті збитки (субрахунок 442)	-206 020	-3 101	–	-209 121
Інший вилучений капітал (субрахунок 453)	-29 399	–	-11 822	-41 221
РАЗОМ	413 209	-3 101	-12 119	397 989

Як видно з табл. 7, власний капітал Підприємства на початку 2016 року становив **413 209 тис. грн**, зменшився протягом року на **15 220 тис. грн** і станом на 31.12.2016 становив **397 989 тис. гривень**.

Здійсненим аудитом щодо власного капіталу встановлено, що:

➤ **статутний (зареєстрований) капітал** ДСП ЧАЕС як на початок, так і на

¹⁶ Усього у 2016 році ДСП ЧАЕС нараховано **76 621 тис. грн податку на доходи фізичних осіб**.

кінець звітнього періоду був незмінним – **645 350 тис. грн;**

➤ *інший капітал у дооцінках* фактично є сумою індексації вартості незавершеного капітального будівництва ДСП ЧАЕС у минулих роках (у зв'язку з введенням в обіг національної грошової одиниці) та у звітному періоді не змінювався – **628 тис. грн;**

➤ *безоплатно одержані необоротні активи* (фактично є залишком вартості основних засобів, які ДСП ЧАЕС безоплатно отримано в минулих роках) становили:

- на 01.01.2016 – **2 648 тис. грн;**

- у звітному періоді їх вартість зменшилася на **297 тис. грн** (суму амортизації) і на 31.12.2016 обліковувалася в сумі **2 351 тис. грн;**

➤ *прибуток нерозподілений* як на початок, так і на кінець звітнього періоду обліковувався в сумі **2 тис. грн;**

➤ *непокриті збитки* (сума, на яку зменшується власний капітал) становили:

- на **01.01.2016 – 206 021 тис. грн**, у звітному періоді вказану суму було скориговано (зменшено) на 1 тис. грн, що зумовлено виправленням помилки, допущеної у 2015 році¹⁷, у результаті чого їх залишок на початок року обліковувався в сумі **206 020 тис. грн;**

- у звітному періоді сума непокритих збитків збільшилася на 3 101 тис. грн і станом на 31.12.2016 їх обсяг становив **209 121 тис. грн;**

➤ *інший вилучений капітал* (відображає обсяг, на який зменшується власний капітал, у зв'язку із нарахуванням амортизації на необоротні активи, придбані до зупинення енергоблоків) становив:

- на **01.01.2016 – 29 399 тис. грн,**

- у звітному періоді зазначену вище суму було збільшено на **11 822 тис. грн** (суму нарахованої амортизації на необоротні активи, які були придбані до зупинення енергоблоків);

- на 31.12.2016 – **41 221 тис. гривень.**

Отже, аудит стану обліку власного капіталу, здійснений шляхом вибіркової перевірки господарських операцій, а за окремими субрахунками і суцільною перевіркою, засвідчив, що дані бухгалтерського обліку повною мірою відображені в "Головній книзі", включені до "Балансу" (рядки 1400 – 1495) і Звіту про власний капітал ДСП ЧАЕС за 2016 рік (графи 3 – 10), а також розкриті в Пояснювальній записці (зміст рядка 4290 за графами 5 і 9).

3.11. Позабалансові рахунки

У 2016 році на позабалансових рахунках ДСП ЧАЕС узагальнювалася інформація про наявність і рух:

➤ *прийнятого в оперативну оренду майна* (станом на 31.12.2016 укладено два договори з Державною науково-дослідною установою "Чорнобильський центр з проблем ядерної безпеки" на загальну суму **262 тис. грн**) – *позабалансовий субрахунок 011 "Орендовані необоротні активи"*;

¹⁷ Виправлення помилки здійснено згідно з вимогами П(С)БО 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", а інформацію про цю операцію розкрито у фінансовій звітності шляхом відображення у Довідці про зміни вступного сальдо.

➤ **товарно-матеріальних цінностей, придбаних або безоплатно отриманих** ДСП ЧАЕС та щодо яких здійснювалися процедури приймання за кількісними та якісними показниками – *позабалансовий субрахунок 023 "Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні"*.

По завершенню процедури приймання, на підставі оформлених прибуткових ордерів, товарно-матеріальні цінності оприбутковувалися на балансі Підприємства, а їх вартість списувалася із субрахунку 023.

За даними аналітичного обліку, **вартість товарно-матеріальних цінностей**, які надійшли на Підприємство станом на 01.01.2016, становила **10 тис. грн** (початкове сальдо), у звітному періоді їх оприбутковано на суму **338 293 тис. грн** (оборот за дебетом), вибуло – **338 286 тис. грн** (оборот за кредитом).

Станом на 31.12.2016 облікована вартість товарно-матеріальних цінностей становила **17 тис. грн** (кінцеве сальдо);

➤ **товарно-матеріальних цінностей** (у кількісному виразі), отриманих при демонтажі або ліквідації обладнання тощо та щодо яких не прийнято рішення стосовно можливості їх подальшого використання – *позабалансовий субрахунок 041 "Непередбачені активи"*;

➤ **отриманих банківських гарантій** щодо забезпечення виконання зобов'язань та платежів – *позабалансовий субрахунок 061 "Гарантії та забезпечення кредиторів"*.

Облік забезпечення провадився за контрагентами (корпорація "Укртрансбуд", ТОВ "Монтаж-Енергобуд", Консультант Групи управління проектом, СП "Новарка") і кожною отриманою гарантією за вартістю, вказаною в документах.

Станом на 01.01.2016 Підприємством обліковувалися банківські гарантії на загальну суму **3 804 116 тис. грн**, упродовж року їх отримано ще на суму **53 770 тис. грн**, списано за результатами виконання зобов'язань – **46 879 тис. грн**, станом на **31.12.2016** обліковувалося таких гарантій на суму **3 811 007 тис. гривень**;

➤ **списаної дебіторської заборгованості**, яка на початок та кінець 2016 року становила **4 298 тис. грн** – *позабалансовий субрахунок 071 "Списана дебіторська заборгованість"*.

Указана заборгованість обліковується для спостереження за можливістю її стягнення у випадках зміни майнового становища боржника. Протягом 2016 року оборотів за цим субрахунком не відбувалося;

➤ **невідшкодованої вартості матеріальних цінностей** (станом на 31.12.2016 – **84 тис. грн**) – *позабалансовий субрахунок 072 "Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей"*;

➤ **чекових книжок банків**, у яких ДСП ЧАЕС відкриті рахунки (станом на 31.12.2016 обліковувалося **сім** одиниць загальною вартістю **107 грн**) – *позабалансовий субрахунок 085 "Чекові книжки"*.

Аудит стану обліку даних на позабалансових субрахунках, здійснений методом сканування на предмет виявлення в реєстрах об'єктів, реєстрацію яких передбачено в інших реєстрах, а також шляхом вибіркової перевірки господарських операцій, засвідчив, що вони дійсно стосуються ДСП ЧАЕС, а записи про них здійснено у відповідності з вимогами Інструкції № 291 і відображають правильні суми.

3.12. Цільове фінансування

За даними "Балансу" (рядок 1525), загальна сума довгострокових зобов'язань і забезпечень станом на 31.12.2016 становила **29 659 292 тис. грн (94 відс. валюти "Балансу")**. Інформацію про довгострокові зобов'язання і забезпечення у 2016 році наведено в табл. 8.

Таблиця 8

Наявність та рух довгострокових зобов'язань і забезпечення ДСП ЧАЕС у 2016 році

тис. грн

Довгострокові зобов'язання і забезпечення за субрахунками	Залишок на 01.01.2016	Обороти за період		Залишок на 31.12.2016
		дебет	кредит	
Відстрочені податкові зобов'язання (540)	0	0	88	88
Кошти з бюджету та державних цільових фондів (482)	199 572	912 080	965 494	252 986
Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень (484)	19 222 324	780 361	10 964 255	29 406 218
РАЗОМ	19 421 896	1 692 441	11 929 837	29 659 292

Проведений аудит довгострокових зобов'язань засвідчив, що на кінець 2016 року на ДСП ЧАЕС виникла **сума податку на прибуток**, який підлягає сплаті в майбутніх періодах (за субрахунком 540) в обсязі **88 тис. гривень**. Відповідно до аналітичних даних (реєстру виробничих основних засобів та за даними щодо нарахування амортизації у податковому обліку), за результатами 2016 року виникли тимчасові податкові різниці, які підлягали оподаткуванню, у сумі 487 тис. грн (з них податок (18 відс.) становить 88 тис. гривень).

Цільове державне фінансування у 2016 році становило **965 494 тис. грн**, з яких:

- з державного бюджету – **888 441 тис. грн** (у т. ч. за КПКВК 2408040 – 21 206 тис. грн та за КПКВК 2408120 – 867 235 тис. грн);
- з фонду соціального страхування на оплату праці за дні тимчасової непрацездатності, та виплат, передбачених Постановою № 1090 та Законом № 796, – **77 053 тис. гривень**.

Із зазначеного обсягу фактично ДСП ЧАЕС було використано **912 080 тис. грн**, зокрема на: капітальне будівництво (9 190 тис. грн), придбання (використання) основних засобів (30 142 тис. грн), придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів (379 тис. грн), придбання (виготовлення) нематеріальних активів (14 тис. грн), сплату податків (1 623 тис. грн), а також визнано доходами майбутніх періодів (33 761 тис. грн), від безоплатно одержаних активів (2 959 тис. грн) та від безоплатно одержаних оборотних активів (834 012 тис. гривень).

Цільове фінансування за рахунок міжнародної технічної допомоги у 2016 році становило **10 964 255 тис. грн**, що пов'язано з прийняттям на облік:

- придбаних (виготовлених): об'єктів капітального будівництва (8 741 030 тис. грн), будівельних матеріалів (1 397 699 тис. грн), малоцінних швидкозношуваних предметів (43 080 тис. грн), сировини та матеріалів (23 452 тис. грн), запасних частин (16 882 тис. грн), основних засобів (543 тис. грн), необоротних матеріальних активів (100 тис. грн);
- зарахованих витрат на послуги сторонніх підприємств (741 601 тис. грн);

а також зменшенням вартості нематеріальних активів (сторновано) у зв'язку з перенесенням вартості на інший субрахунок (-132 тис. гривень).

Із отриманого обсягу цільового фінансування **визнано доходами 780 361 тис. грн**, з яких: доходи майбутніх періодів (1 480 тис. грн), доходи від безоплатно одержаних оборотних активів (778 818 тис. грн) та безоплатно одержаних активів (63 тис. гривень).

Кореспонденція за субрахунками відповідає типовій схемі реєстрації та групування інформації про господарські операції, наведеній в Інструкції № 291.

Зміст операцій, відображених в бухгалтерському обліку на субрахунках 482 та 484, відповідає нормам П(С)БО 15 "Дохід", затвердженого наказом Мінфіну 29.11.99 № 290, та Інструкції № 291.

4. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ

У 2016 році ДСП ЧАЕС спрямовано з Державного бюджету України **889 685 тис. грн**, з яких **868 472 тис. грн** за бюджетною програмою за КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС" і **21 213 тис. грн** – за КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР".

Стан використання ДСП ЧАЕС у 2016 році коштів державного бюджету наведено в табл. 9.

Таблиця 9

Стан використання ДСП ЧАЕС коштів державного бюджету в 2016 році

тис. грн

Показники	План на рік	Надійшло коштів	Касові видатки
КПКВК 2408040	21 213	21 213	21 206
КПКВК 2408120	868 472	868 472	867 235
РАЗОМ	889 685	889 685	888 441

Проведеною в ході аудиту звіркою показників звітів про надходження та використання коштів загального фонду за 2016 рік (форма № 2д) за КПКВК 2408040 і КПКВК 2408120 із показниками затверджених у встановленому порядку **планів використання бюджетних коштів** (зі змінами), а також даними бухгалтерського обліку щодо їх руху (надходження з бюджету в жовтні, листопаді та грудні й використання фінансового ресурсу за окремими договорами) **відхилень не встановлено**.

Слід також зазначити, що ДСП ЧАЕС долучилось до застосування електронних закупівель під час реалізації відповідного пілотного проекту¹⁸ (запроваджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.05.2015 № 501-р) і здійснювало допорогові закупівлі товарів, а згодом робіт і послуг, через систему електронних закупівель.

У 2016 році згідно з плановою потребою підрозділів Підприємства було проведено **774 закупівлі** (з урахуванням повторних), з яких:

- відповідно до річного плану проведено **301** процедуру закупівлі, відбулись

¹⁸ Укладено договір від 18.06.2015 № SG-2015-44 про використання системи електронних закупівель з адміністратором електронного майданчика НВП "Інформаційні технології".

164 процедури, що становить **54** відс.;

- відповідно до додатка до річного плану проведено **473** закупівлі, з яких відбулось **438** закупівель, що становить **93** відсотка. При цьому **366** закупівель оголошено через електронну систему закупівель, що є обов'язковим.

Слід зазначити, що у 2016 році подано п'ять скарг за трьома закупівлями, з яких: залишено без розгляду – три, скасовано рішення замовника – одне (**0,3** відс. загальної кількості проведених процедур закупівель – 774), припинено розгляд однієї скарги.

Тестування наявності та ефективності засобів внутрішнього контролю, зокрема у сфері закупівель товарів, робіт і послуг, яке проведене в ході аудиту на прикладі здійснення Підприємством процедури закупівлі паперу, підтвердило наявність у ДСП ЧАЕС розроблених деталізованих процедур (у т. ч. щодо закупівель), спроможних забезпечити законне, економне і раціональне використання коштів, а також в достатній мірі попередити виникнення помилок під час складання первинних документів та здійснення обліку.

Порядком № 44 (пункт 3.6. глави 3) встановлено, що всі розрахунки одержувачами бюджетних коштів на кінець звітного року мають бути завершені в межах бюджетних асигнувань, відповідно, обсяги дебіторської та кредиторської заборгованості на звітну дату ними не визначаються та в бюджетній звітності не відображаються.

Аудитом встановлено, що подані до Управління Державної казначейської служби України у м. Славутич *Звіт про заборгованість за бюджетними коштами на 1 січня 2017 року за загальним фондом КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР" (форма № 7д, а також Звіт про заборгованість за бюджетними коштами на 1 січня 2017 року за загальним фондом КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС" (форма № 7д) не містять показників щодо дебіторської та кредиторської заборгованості й зареєстрованих бюджетних фінансових зобов'язань на кінець звітного періоду.*

Разом з тим у результаті суцільної перевірки стану оплати договорів, джерелом фінансування яких були бюджетні кошти (**17** договорів, укладених у межах виконання бюджетної програми за КПКВК 2408040 на загальну суму **3 227** тис. грн і **522** договори за КПКВК 2408120 – **284 280** тис. грн), встановлена відсутність існуючих на кінець 2016 року зобов'язань, які стосуються використання бюджетних коштів, що підтверджує звітність ДСП ЧАЕС про заборгованість за бюджетними коштами.

Отже, аудитом дотримання вимог законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами не встановлено фактів їх нецільового використання та недотримання вимог Порядку перерахування внеску України до Чорнобильського фонду "Укриття", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2002 № 1927, а також Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" і здійснення заходів щодо підготовки до зняття з

експлуатації Чорнобильської АЕС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 234 (у редакції, яка була чинна у 2016 році).

ВИСНОВКИ

1. Фінансовий аудит Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" (ДСП ЧАЕС) засвідчив, що в цілому фінансова та бюджетна звітність за 2016 рік забезпечує надання достовірних даних щодо надходжень і витрат бюджету. Виявлені аудитом недоліки та відхилення мають обмежений вплив на фінансову і бюджетну звітність Підприємства (станом на 01.01.2017) і не викривляють інформації про його загальний фінансовий стан, що дає підстави для надання умовно-позитивного висновку.

Підприємством забезпечено цільове використання виділених з державного бюджету коштів, яке відповідає вимогам Порядку перерахування внеску України до Чорнобильського фонду "Укриття", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2002 № 1927, а також Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" і здійснення заходів щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 234.

2. У 2016 році ДСП ЧАЕС спрямовано з державного бюджету 889 685 тис. грн (868 472 тис. грн – за КПКВК 2408120 "Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС" і 21 213 тис. грн – за КПКВК 2408040 "Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР"), Підприємством використано 888 441 тис. грн (867 235 тис. грн – за КПКВК 2408120 і 21 206 тис. грн – за КПКВК 2408040), що становить 99,9 відсотка.

Крім цього, Підприємством одержано 77 053 тис. грн цільового фінансування з фонду соціального страхування і 10 964 255 тис. грн – за рахунок міжнародної технічної допомоги. Всі суми як одержаного державного цільового фінансування, так і міжнародної технічної допомоги повною мірою відображені у звітності Підприємства.

3. ДСП ЧАЕС забезпечено виконання 17 із 18 рекомендацій, наданих Рахунковою палатою за результатами попереднього фінансового аудиту, що сприяло покращенню стану бухгалтерського обліку на Підприємстві. Не виконано рекомендації щодо встановлення графіка документообігу та порядку ведення аналітичного обліку і кореспонденції рахунків, у результаті чого в 2016 році Підприємством при веденні бухгалтерського обліку допускалися помилки.

4. Створене ДСП ЧАЕС внутрішнє середовище є достатньо надійним для складання достовірної фінансової і бюджетної звітності, а також спроможним мінімізувати ризики та сприяти досягненню визначених Підприємством цілей. Водночас ведення аналітичного і синтетичного обліку в різних програмах, які автоматизовано не пов'язані між собою, а також відсутність затвердженого переліку і змісту (форм) журналів і реєстрів аналітичного обліку, що застосовуються

на Підприємстві, створюють ризики виникнення і невиявлення помилок в обліку.

5. Проведеним аудитом виявлено помилки і викривлення на загальну суму 2 738 тис. гривень. Установлені недоліки стосувалися недотримання ДСП ЧАЕС вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" (пункти 4 і 5), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 № 137, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.06.99 за № 392/3685, Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій Підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.12.99 за № 892/4185, а також облікової політики, затвердженої наказом ДСП ЧАЕС від 21.08.2012 № 587, що вплинуло на достовірність відображення в бухгалтерському обліку основних засобів на загальну суму 2 130 тис. грн, інших необоротних матеріальних активів – на 165 тис. грн, нематеріальних активів – на 10 тис. грн і запасів – на 433 тис. гривень.

6. Аудитом розрахунків з підзвітними особами і за одержаними авансами також встановлено окремі випадки недоліків і недотримання ДСП ЧАЕС у 2016 році вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження Підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" (абзац другий пункту 2), Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31.03.98 за № 218/2658 (пункт 4 розділу I "Загальні положення" та абзац перший пункту 5 розділу II "Порядок відрядження в межах України"), наказу Підприємства про відрядження в частині складання довідки-розрахунку потрібних на відрядження коштів.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати фінансового аудиту Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" поінформувати Верховну Раду України.

2. Відомості про результати фінансового аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України.

3. Рішення Рахункової палати про результати фінансового аудиту Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" надіслати Державному агентству України з управління зоною відчуження.

4. Звіт про результати фінансового аудиту Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" і рішення Рахункової палати надіслати Державному спеціалізованому підприємству "Чорнобильська АЕС" і рекомендувати:

- затвердити перелік і зміст (форми) журналів і реєстрів аналітичного обліку, що сприятиме належному здійсненню внутрішнього контролю та складанню достовірної звітності;

- розглянути питання щодо можливості оновлення існуючого програмного забезпечення з метою забезпечення ведення аналітичного і синтетичного обліку

в єдиній програмі, яка враховуватиме потреби Підприємства згідно з нормативними вимогами до ведення бухгалтерського обліку і складання звітності;

– посилити контроль за належним веденням обліку господарських операцій щодо незавершених капітальних інвестицій, основних засобів, який повинен враховувати принципи облікової політики, визначеної Підприємством, щодо межі вартості визнання матеріальних активів основними засобами (6 тис. грн);

– посилити контроль за дотриманням вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", зокрема пунктів 4 і 5, при виправленні помилок, допущених під час складання фінансової звітності в попередніх роках;

– з метою забезпечення належного обліку господарських операцій, у тому числі й пов'язаних із запасами, а також недопущення випадків викривлення звітності посилити внутрішній контроль за веденням обліку відповідно до вимог Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій;

– посилити контроль за дотриманням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" та Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон під час складання працівниками підприємства звітів про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, а також за здійсненням відшкодувань за ними.

Член Рахункової палати

М. Я. Шулежко

ОПИС

**ідентифікованих ризиків та їх можливого впливу на достовірність
фінансової і бюджетної звітності Державного спеціалізованого
підприємства "Чорнобильська АЕС"**

№ з/п	Ідентифіковані ризики	Можливі наслідки	Пріоритет
1	Зміни, внесені до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку і звітності	Несвоєчасне реагування на внесені зміни і пов'язане із цим неправильне ведення бухгалтерського обліку. Допущення помилок і викривлень, які можуть бути суттєвими та вплинули на достовірність фінансової і бюджетної звітності. Викривлення інформації про загальний фінансовий стан підприємства. Недостатнє розкриття у фінансовій звітності інформації, яка є суттєвою для її користувачів.	Середній
2	Зростання у 2016 році обсягу цільового фінансування ДСП ЧАЕС більш як на 10 млрд гривень	Несвоєчасне та/або недостовірне відображення в обліку вартості незавершених капітальних інвестицій ¹⁹ . Допущення помилок і викривлень, які можуть бути суттєвими та вплинути на достовірність фінансової і бюджетної звітності. Викривлення інформації про загальний фінансовий стан підприємства. Недостатнє розкриття у фінансовій звітності інформації, яка є суттєвою для її користувачів.	Високий
3	Зростання у 2016 році, порівняно з 2014 роком ²⁰ , більш як удвічі дебіторської заборгованості ДСП ЧАЕС за продукцію, товари, роботи, послуги, яка на кінець 2016 року становила 2,4 млн гривень	Необґрунтованість виникнення дебіторської заборгованості, недостовірне відображення її обсягу у звітності підприємства. Допущення помилок і викривлень, які можуть бути суттєвими та вплинути на достовірність фінансової і бюджетної звітності. Викривлення інформації про загальний фінансовий стан підприємства. Недостатнє розкриття у фінансовій звітності інформації, яка є суттєвою для її користувачів.	Середній
4	Збільшення у 2016 році, порівняно з 2014 роком, у 7,4 раза вартості	Несвоєчасне та/або недостовірне відображення в обліку вартості виробничих запасів ²¹ .	Високий

¹⁹ Вартість незавершених капітальних інвестицій, облікованих у "Балансі" ДСП ЧАЕС станом на 31.12.2016, – 27 089,1 млн гривень.

²⁰ Період попереднього аудиту.

²¹ Вартість виробничих запасів, облікованих у "Балансі" ДСП ЧАЕС станом на 31.12.2016, –

№ з/п	Ідентифіковані ризики	Можливі наслідки	<i>Продовження додатка</i> Пріоритет
	виробничих запасів	<p>Допущення помилок і викривлень, які можуть бути суттєвими та вплинути на достовірність фінансової і бюджетної звітності.</p> <p>Викривлення інформації про загальний фінансовий стан підприємства.</p> <p>Недостатнє розкриття у фінансовій звітності інформації, яка є суттєвою для її користувачів.</p>	